

Iskajta vsak
svoje raven
radelj in
pragmiko

PROSVETA

Issued daily
except
Sundays and
Holidays

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR X.

Entered as second-class matter January 25, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL. SREDA 26. DECEMBRA (DECEMBER) 1917

STEV.—NUMBER 302.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burseson, Postmaster General.

DELAVCI MORAJO IMETI BESEDO!

Angleška delavska stranka zahteva, da ima organizirano delavstvo vseh držav dostop k mirovni konferenci.

RADIKALNE ZAHTEVE.

London, 25. dec. — Včeraj je bil odprt letni zbor angleške delavske stranke v Nottinghamu, ki se smatra za najvažnejše delavsko zborovanje, kar jih je še bilo za časa vojne na Britijskih otokih.

Na zborovanju so zastopane vse strokovne unije v Angliji in odbor za resolucije je priporočil zboru več radikalnih političnih zahtev.

Najvažnejši točki na dnevnem redu sta reorganiziranje delavske stranke, ki je najmočnejša na Anglijskem in pa mirovno vprašanje, ki gotovo pride na debato. Med resolucijami je ena, ki zahteva, da parlament izvoli ministre; zdaj jih imenuje premier ali prvi minister. Druga resolucija zahteva, da odstojijo člani delavske stranke, ki so zdaj v ministrstvu. Tretja resolucija vsebuje važno zahtevo, da mora vlada vseh vohajočih se držav dovoliti zastopnikom delavskih organizacij prisotnost in besedo na mirovni konferenci, ko se bo sklepal mir.

Predložena je tudi resolucija, ki ostro obsoja profitarsko izemanje z živil; obsoja tudi vlado, ki "odprto podpira živilske roparje s tem, da noče storiti niti najmanjšega koraka v obrambo ljudstva proti živilskim piratom". Zborovanje bo trajalo tri dni.

BAKER SVARI PRED NEMSKO MIROVNO PROPAGANDO.

Washington, 25. dec. — Vojni tajnik Baker izjavlja v svojem tedenskem poročilu o vojnem položaju, da bodo ameriške čete kmalu tvorile strategično rezervo na evropskih bojiščih in nosile glavno breme vojne.

Baker pravi med drugim: "Kot predhodnik napovedane nemške ofenzive na zapadni fronti se je pojavila intenzivna mirovna propaganda. Ako pogledamo tej propagandi na dno, vidimo, da sovražnik zopet išče 'mir brez zmage'. Nemčija bi zopet rada uverila svet, da je mišaristični položaj tak, da ona lahko diktira mirovne pogoje.

Razna poročila o bližajoči se mirovni ponudbi Nemčije z baje ugodnimi pogoji ne smejo niti najmanj motiti Združenih držav, da bi zmanjšale svoje vojne priprave. Ob lanskem Božiču so tudi prihajale take mirovne govornice. Pravdariti je treba, da Nemčija dobro ve, da bodo naše armade kmalu tvorile glavno silo svezih, strategičnih rezerv na evropskih bojiščih. Sovražnik torej vidi, da kvečjemu lahko še izvaja kak lokalni uspeh — brez ozira na to, koliko ima močiva, topov in drugih pripomočkov — toda lokalni uspehi ne bodo imeli najmanjšega vpliva na končni izid vojne.

Prve dve leti vojne je Francija nosila glavno breme, medtem ko se je Anglija pripravljala. Ko so bili Nemci poraženi pri Verdunu, je Anglija vzela težji konec bremen, katerega ji pomaga nositi tudi Italija, ki je napela svoje sile do skrajnosti.

Kadar vlad odpada Rusije vrtine vsa avstro-nemška sila na Anglijo, Francijo in Italijo. bo naša naloga, da vzamemo težji del vojne butare. Amerika je največjeja v vojni in ima rezerve močiva in mehanične sile. Naše armade torej tvorijo zmogovalno silo."

O položaju na bojiščih pravi Baker, da ni bilo materialnih izprememb v prošlem tednu.

Washington, D. C. — V novembru so se povzeli dobčki pošte vlad povisane poštne za prvi razred za \$5,485,000.

IZ GLAVNEGA URADA.

PREDLOG ZA ODLOŽITEV KONVENCIJE GRE NA SPLOŠNO GLASOVANJE.

Predlog društva Grozd št. 74, Virden, Ill., da se odloži VII. redna konvenca S. N. P. J. za dobo enega leta, je zadostno podpiran in gre na splošno glasovanje.

Sledeča društva so podpirala predlog: Wisconsin: št. 38, 192 in 16; Illinois: 98, 1, 91, 131, 14 in 96; Pennsylvania: 88, 78, 174, 87, 232, 200, 23, in 307; Oklahoma: 220; Kansas: 9, 19, 92 in 187; Minnesota: 268, 20, 43 in 125; Colorado: 21; Montana: 114; Wyoming: 10; New York: 282; Utah: 12.

John Verderbar, glavni tajnik.

IZ GLAV. URADA TAJNIKA.

V smislu pravil, člen V. "Konvencija", stran 12, točka 2, se ima razpisati izredni assement 75c na člana in članico v treh obrokih za pokritje stroškov konvencije. V smislu prej omenjene točke pravil se torej nanašajo članom (icam) jednoto, da izredni assement za pokritje stroškov prihodnje konvencije ima plačati vsak član (ica) 25c meseca januarja, februarja in marca 1918. Tajniki (ice) v krajevnih društvih imajo skrbeti, da vsak član in članica plača poleg rednega tudi izredni assement.

Izredni assement imajo plačati vsi stari in novi člani. To se razume tako: član, ki na novo pristopi meseca januarja, mora plačati vse tri izredne assemente; tisti, ki pristopijo v februarju, plačajo dva; oni, ki pristopijo v marcu, pa enega.

John Verderbar, gl. tajnik.

IZ GLAVNEGA URADA BLAGAJNIKA.

Brate in sestre, ki imajo nezmenjene čete S. N. P. J. ali jih dobijo ta mesec opozorjam, da naj jih zamenjajo še pred Novim letom. Bliža se polletna revizija in bi rad imel kolikor mogoče vse letos izdane čete zmenjene. To prihrani mnogo nepotrebnega dela meni in nadzornemu odboru.

Anton J. Terbovec, gl. blagajnik.

MEHIKANCA STA PREVARI LA KRVNIKA.

Gallup, N. M. — Mehikanca Jose Maria Cuevas in Silvario Silva sta bila obsojena na vislice radi umora. Eksekucija se je imela izvršiti dne 21. decembra. Dan pred eksekucijo so našli oba obešena v celici. Izvršila sta samomor.

Cuevas je zaklal Pedro Hernandezga na nekem plesu, ker ga je preziral. Cuevas je na to hotel ubiti Hernandezzevega strica, ki je hotel interverirati. Dobil je krogljo v prsa.

Silva je zaklal svojega prijatelja Juan Horesa, ko ga je vprašal, naj mu plača stanarino.

STARA ŽENICA JE UBILA SINA.

Montrose, Colo. — Umor Basilevega sinčka postaja vedno bolj zagoneten. 72-letna mrs. Naney J. Bush je zdaj izpovedala, da je ubila svojega sina John O. Busha, ker je ubil svojega enajstletnega sina in njenega vnuka Otisa.

Najprvo je izpovedala, da je njen sin ubil vnuka, ker ji je ukradel \$1.35. Skuhal ga je v kotli. Na to je ona ubila sina s sekuro in razkrojila njegovo truplo na tak način, kot je on sina. Uradniki dvomijo, da je njeno prižanje resnično, ker ni zanj dokazov.

Žena je prvič dejala, da je njen sin zbežal, ko je umoril svojega sina in razkrojil njegovo truplo. Uradniki so našli dokaze, da sta l'radniki izvršena dva umora. Preiskavila izvršena dva umora. Preiskavila se ožgane kosti in se preprčali da so otroške. Kaj se je zgodilo v truplu Busha, je še vedno uganka. Oblasti se trudijo, da razkrijejo misterij.

GIBANJE LADJEDELNIŠKIH DELAVCEV.

50.000 organiziranih delavcev v ladjedelnicah ob Pacifiku zahteva povisjanje meзде.

\$5.25 NA DAN JE PREMALO.

Washington, D. C. — Protest 50.000 organiziranih delavcev v ladjedelnicah ob Pacifiku je povzročil, da je bila meзда povisjana za 10 odstotkov nad minimalno dnevno meздо \$5.25, ki so jo dobili pred dvema mesecema.

Delavci so izjavili, da ne morejo izhajati s \$5.25 na dan in da so prisiljeni zastavkati, če jim ne povisjajo meзде.

Njih zahteva je odšla pred ladjedelniki odbor in vršile so se konference, na katerih so protresali delavske zahteve. Posledica teh razprav je, da napravijo deset pasov ali distriktov in za vsak tak distrikt določijo stalno meздо po živinskih razmerah. New York in okolice tvorita en distrikt, Philadelphia z okolico drug distrikt, polovica na zapadni strani Velikih jezer zopet en distrikt itd.

James O'Connell, predsednik kovinskega departamenta v "Ameriški delavski zvezi", izjavlja, da je nova pogodba, ki ustanavlja mezdne distrikte, najboljša, kar jih je bilo do sedaj izdelanih. On pravi, da bo plača v februarju povisjana in da bodo delavci v ladjedelnicah na pacifiku imeli dobiček po šest dolarjev meзде na dan. Medtem bodo povisane meзде tudi v drugih devetih distriktih.

MAŠČEVANJE.

St. Paul, Minn. — Predsednikova komisija, ki ji načeluje delavski tajnik Wilson, je povzročila s njeno preiskavo, da je strta avtokračaja cestnoželezniške družbe.

Zdaj se podjenski šile maščujejo nad onimi ljudmi, ki so simpatizirali s cestnoželezniškimi uslužbenci, izprtimi od družbe, ker so nosili unijske znake in so bili člani unije cestnoželezniških uslužbencev.

J. W. Patterson je bil kaznovan na \$50 denarne globe, ker je nekemu neorganiziranemu sprevidniku zalučal besedo "skeb" v obraz, ko je šel mimo vogala: Sodnik Pinehut je suspendiral kazen.

Maščujejo se tudi nad govorniki, ki so govorili dne 2. decembra. Shod je bil sklican, da organizirani delavci protestirajo proti izprti organiziranih cestnoželezniških uslužbencev. Na shodu je bilo navzočih na tisoče delavcev raznih rokodelstev.

Medtem, ko so delavci obdržali shod, je kompanija pustila stati tucat voz na Četrty ulici, kot da bi nekoga nabila, da vrže kamen v šipe.

Organizirani delavci niso šli v nastavljen past, nekoliko kasneje so izvlekli iz voz nekaj neorganiziranih cestnoželezniških uslužbencev.

Ob času izgredev ni bilo napravljene za \$100 škode in tudi nihče ni bil resno ranjen. Na vsak način se sedaj hočejo znositi nad govorniki, ki so govorili na shodu.

J. J. Nanahan, advokat, in O. E. Keller član mestne komisije za javne potrebe, sta morala pred veleporoto ki je bila sklicana k izrednemu zasedanju.

NOVA DAVČNA PREDLOGA ZA NADPROFIT.

Washington, D. C. — Ko se spide kongres zopet k zasedanju, mu bo skoraj gotovo predložena predloga, ki reormira davek na nadprofit.

Pred proračunskim odsekom bodo skoraj gotovo zaslišani eksperti, da izdelajo potem novo davčno predlogo, ki pa težko pride na dnevni red pred marcem ali aprilom.

Različni interesi zahtevajo izjeme za osebe in gotove korporacije, o katerih se ne more reči, da bodo sprejete, čeprav zavlačujejo vso zadevo.

PREISKAVA VELEMESARSKEGA TRUSTA.

Mahinacije mesarskih kraljev prihajajo na dan, ko jih ima v posteh zvezna obrtna komisija.

TAJNI PROFIT POVEROČA VIŠOKE CENE.

Washington, D. C. — Mr. Henry, pravdnik zvezne obrtne komisije, izjavlja, da preden konča s preiskavo o razmerah v mesni industriji, da dokaze tajni profit, ki so ga prejimali velemesarji. Vpravi ta tajni profit je največkrat kriv, da imamo visoke mesne cene.

Mr. Armour pojasnjuje, da faktni interesi ne morejo podražiti mesa.

Mr. Heney pravi: "Jaz ne predlagam, da se pričemo osebno razgovarjati z mr. Armourjem ali katerim drugim mesarjem v Chicagu o stvarih, ki jih preiskuje zvezna obrtna komisija."

Fakt ostane, da niso odkrili, da ima tvrdka Armour & Co. interese v živinskih stajah v Chicagu, in vlada tudi ni dobila takih informacij, dokler niso njeni agencije zaplenili pred nekaj tedni gotovo korespondenco med F. H. Princem in J. Ogden Armourjem v Bostonu. To korespondenco so imeli dobro skrito v hranilnem predalu Colony Trust kompanije.

"Treba je poudariti, da 79,990 delnic Chicago Stockyard kompanije, ki vključuje Armourjeve delnice, so bile spisane na ime F. R. Pegrana, ki ne lastuje ene delnice, in ki je hotel zavesti vlado na napačno pot, preden je bila korespondenca zaplenjena, na ta način, da je sporočil komisiji, da njegove knjige ne prikazujejo, kdo lastuje delnice."

Mr. Heney pravi nadalje, da hoče Armour omalovaževati kupčijo v Chicago Stockyard kompaniji. Važno pa je, da dokler tvrdka Armour & Co. ni proglašila 400% dividende v minolemu letu, je znašala kapitalizacija le \$20,000,000, med tem ko cenijo vrednost posesti v Chicago Stockyard kompaniji na \$47,000,000.

LETNI PROFIT ŽGALNIŠKEGA TRUSTA DVAŠA 27.

Denver, Colo. — Preiskovalna komisija, ki jo je imenovala legislatura, da preišče razmere v produkciji kovin, je dognala, da rudožalnice napravijo v letu 27 odstotkov na \$2,700,000 glavnice. Poročilo obsega 27 strani.

Komisija ne razpravlja o vprašanju, kako je treba žgati in topiti rudo, ampak je sestavila tabelico, ki jasno pokazuje, kako veliki so stroški za žganje in topenje rude v zadnjih petih letih. Tabelico je izdelal profesor O. R. Whitaker, rudniški inženir, ki dokazuje, da je bil povprečni profit skozi pet let pri žganju in topljenju rude v državi Colorado 95 centov pri toni.

Komisija priporoča razne spremembe.

Za ljudstvo je zanimivo, koliko žgalniški trust rudi profit, ker gospodje vedno trdijo, da se ne izplača obratovati rudožalnice in topilnice, če delavci zahtevajo, da jim povisjajo meздо, ker ne morejo izhajati v tej draginji.

POZOR SLOVENSKI PEVCI V CHICAGU!

Novostanovljeni slovenski pevski zbor "Anton Askere" ima sejo prihodnje nedelje (30. decembra) od 9. do 11. ure predpoldne v dvoranji S. N. P. J., Lawndale Ave. in 27. cesti. Navzoč bo tudi učitelj petjs. Vsi pevci in ljubitelji petja, ki hočejo biti aktivni in pomožni člani, se vabijo na to sejo. — Odbor.

VREME.

Chicago in okolice: V sredo je sneg in gorkeje. Vzhodni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 18.

NEMCI "ŠTUDIRAJO" RUSKE POGOJE

Bolševiki vstrajajo pri svoji zahtevi za demokratični mir. Nemčija se ne zmeni za pogodbo in prevaža četo na druga bojišča. Revolucionarno gibanje na Rumunskem. Kajzerjeve božične ponudbe za mir ni bilo.

Petrograd, 25. dec. — Kričenko, vrhovni poveljnik bolševiške armade, je opozoril ljudske komisarje, da Nemci prevažajo veliko število čet na zapadno in rumunsko fronto kljub svoji obljubi, da ne bodo delali tega za dobo premirja. Trockij je poslal delegata na mirovni konferenci prototest proti prevažanju čet. Iz Brest Litovska javljajo, da nemški delegatje še niso odgovorili na mirovne pogoje bolševikov. V bitki pri Bielogrodu je bilo premagnitih 6000 kozakov pod vodstvom generala Dutova.

Petrograd, 25. dec. — V Rumuniji se je pojavilo revolucionarno gibanje proti kralju in njegovi vladi. Iz več krajev poročajo o resnih nemirih.

Washington, 25. dec. — V državnem departamentu so včeraj zasloni čakali na napovedano bolševično mirovno ponudbo Nemčije. Uradniki so bili ves dan na mestu, da bi prevzeli vsako dapečo ali noto, ki bi bila prišla, toda bilo ni nič.

Kajzerjeva mirovna ponudba.

London, 25. dec. — Iz nemških virov javljajo, da niso Nemci zavrgli ruskih mirovni pogojev, ki da niso ruski pooblaščenec odšli iz Brest Litovska, kakor je bilo poročeno v nedeljo. Delegatje centralnih držav so dobili ruske pogoje in jih zdaj "študirajo".

Iz Kodanija je prišla vest, da se bo nemški cesar osebno vdeležil mirovne konference, ako se delegatje zedinijo v glavnih točkah. Dalje poročajo, da bi kajzerjeva božična ponudba za mir je baje že v rokah nemških poslancev v neutralnih državah; ponudba je naslovljena na vse države, zaveznike in neutralne.

Rusija bo vstrajala pri svojih zahtevah.

Paris, 25. dec. — Havasova agentura poroča iz Petrograda, da je Leon Trockij obiskal v ponedeljek francoskega poslanika Noulensa in mu dejal, da se bodo bolševiki trdno držali principa "demokratičnega miru brez aneksijske odškodnine in o svoji usodi". Poslanik ga je vprašal, kaj bo v slučaju, če Nemčija zavrne tak mir, naker je odgovoril Trockij, da v tem slučaju mir ne bo podpisan in Rusija bo primorana voditi revolucionarno vojno. Ako bi pa ljudstvo nasprotovalo taki vojni, tedaj bo stvar predložena ustavnodajni skupščini v končno rešitev.

Nemčija je začela zvit politični manever v ruskih baltičkih delezah še predno so se začela mirovna pogajanja. Pridobiti hoče Kurlandijo in Litvo za nekakšno zvezo z berlinsko vlado.

Delegatje v Brest Litovsku.

Amsterdam. — Brzojavka iz Berlina pravi, da so se šli v Brest Litovsku sedeči zastopniki peterih držav, ki se imajo pogajati za mir.

Nemški delegatja: Dr. Richard von Kuehlmann, minister zunanjih zadev, von Rosenberg, baron Hoek, general Hoffman in major Brinckmann.

Avstro-ograrska delegatja: Grof Černin, minister zunanjih zadev, von Mery, Freiherr von Wiser, grof Colerda, grof Osaky, feld-

maršal Chiseerics, lajtnant Polarny in major Gluise.

Bolgarska delegatja: Minister Popov, minister zunanjih zadev Kosev, poštni minister Stojanov, polkovnik Kantjev in dr. Anastazov.

Turška delegatja: Bivši minister zunanjih zadev Mesimil bej poslanik v Berlinu Haki paša, podminister zunanjih zadev Haki bej in general Zeki paša.

Ruska delegatja: J. Kamonov, Blsenko Pokrosuj, K. Lubinski, V. Pavlovič, admiral Altvater, general Tumori, polkovnik Rokij, polkovnik Keplet in stotnik Lipaki.

Na prvem sestanku, kateremu je predsedoval Haki paša, je bilo dogovorjeno, da bodo delegatje razpravljali po abecednem redu zastopanih držav in debatirali se lahko v nemškem, ruskem, bolgarskem in turškem jeziku. Nato je ruski delegat podal v dolgem govoru načelne pogoje za mir delavskovojskanskega sveta. Delegatje centralnih držav so odgovorili, da bodo vzeli pogoje v pretres in razpravljali o njih na bodoči seji.

Ruski mirovni pogoji.

Ruska mirovna pogodba vsebuje sledečo glavno točko: "Okupirani teritoriji tehov vse ne smejo biti postli anektirani in zmagovalčeve čete se morajo umakniti iz vseh takih teritorijev."

Vojskujočih se držav se ne smejo siliti, da bi plačale kakšno odškodnino, toda privatno esobe, ki so izgubile imetje tehov vojne, se odškodnijo in posebnega fonda, v katerega prispevajo vse v vojni zapletene države srazmernostno.

Narodi, ki so izgubili politično neodvisnost v tej vojni, morajo biti sponet politično svobodni in neodvisni.

Skupine narodov, ki niso bile neodvisni pred vojno, naj odločijo s splošnim glasovanjem, ali hočejo biti neodvisni ali pa pripadati h kakim drugim državi.

V držav, kjer bivajo mešane narodnosti, morajo biti savarjavane pravice manjšine s posebnim zakonom, ki ima jamčiti vsogojalno svobodo in upravno avtonomijo, kjer je to mogoče.

Konflikti med sovjetom in Ukrajinca.

London, 25. dec. — Prepadi med ukrajinsko rado (vladajočo komisijo) in bolševičko vlado v Petrogradu je še nezadelen. Rada izjavlja, da se bo Ukrajina združila z veliko Rusijo le tedaj, ako se ustanovi v Petrogradu vlada, pri kateri bodo zastopane vse delavske in kmečke stranke. Rada je pripravljena izravnati spor mirnim putem, toda ako ostanejo bolševiki še nadalje trmoglavni, lahko imajo civilno vojno, katere se Mala Rusija ne boji. Donski kozaki so obljubili radi svoje ponaše, ako se bo nadaljeval civilni konflikt. Dejstvo, da so bolševiki aretirali štirideset članov revolucionarnega štaba v Petrogradu, je še bolj razburilo rado, ki grozi z maščevanjem, če ne bodo aretirani takoj izpuščeni. Ukrajinci imajo Odeseo popolnoma v svojih rokah in pridružili so se jim tudi pomorskičlani eromorske flote.

London 25. dec. — Po vesteh iz Kodanija je Lenin poslal svojega očjega prijatelja Zinojeva in še par drugih bolševikov na nemško fronto, da kirijo revolucionarne dejde med nemškimi vojaštvom, toda poveljniki kajzerjevih čet jim (Dalje na 4. strani, 5. kol.)

TRIJE RODOVI.

Dopisnik iz nekdanjega dal. — Special English-Gang.

„Jože,“ ga je poklicala Lenka, kdaj boš zopet tam zgoraj sezidal hišo?”

„Ne vem,“ je odgovoril, „morda nikoli več!”

„Zakaj ne? Fricc vendar ne bo podedoval pogoršča,“ je rekla žena.

„Svet lahko izravnava, trava ga preraste, in nihče ne bo vedel, kje je stal moj rojstni dom.“

„Kakor grob, ki me polože vanj!“ je rekla tiho Lenka.

„Lenka, zakaj misliš vedno na smrt?”

„Smrt mi je zdaj najbližnja!“ je dejala, „to čutim! Vsaka tolažilna beseda je zaman! In trava preraste grob, in nihče ne bo vedel, da je kdaj živel Lenka!”

Jože ni vedel, kaj bi odgovoril. Stisnil je ustnice, zamahnil z bičem po konjih.

„No,“ je dejal čez nekaj časa, „tebi še napravimo tak grob, da bo vedel vsak, da je živel Lenka, moja žena!”

Jože je postavil Lenko na tla. Lenka je bila kakor otrok. Opirjala se je ročaja, ko je šla po stopnicah v gorenje prostore. Odšla je v sobo k podobni matere. Proseče, tolažbe željno jo je gledala mati s podobe.

„Saj se kmalu vidiva!“ je rekla Lenka. „O, mati, kmalu pridem k vam! Tako daleč sem od vašega groba, a smrt naju zopet združi. Smrt raztrga vsako razdaljo, bodi še tako velika. In tako se združim tudi s Francetom! O, mati! Tako lepo je, če človek misli, da prihaja počitek! In nobenega strahu ne čutim, ker me je življenje izpokerilo. Dalo mi je kupo grenke pijače v roke. Izpila sem vso to grenko pijačo, samo še ena kaplja je na dnu kupe. Najhujše pride zmeraj nazadnje, in tako je ta zadnja kaplja izmed grenkih najgorenjša. To je slovo od Friceta. In če se vprašujem, zakaj je prišlo tako, si ne vem odgovora. Kamor sem stopila, se je izpremenila rodovitna zemlja in puščava. In tako mi je bil puščava ves svet, vasa doba od mladosti do danes mi je bila dolg, mračen dan. Razjarjala ga je samo ljubezen do Fricca, in ta ljubezen je bila mojega življenja največji, najdražji zaklad. Bila je kot solnce, ki je grelo in oživljalo, ko je vladala zima kroinkrog. Če e bilo še kaj drugega v mojem življenju veselega, je bilo le kratek, neskočno kratek sen, ki je napravil resnico še bridkejšo, ko je minil.“

Tako je govorilo Lenkino srce.

Odšla je v svojo sobo in je sedla na naslanjač poleg odprtega okna.

Plavalci so v sobo vonji vrtnih cvetov. Dihala jih je Lenka vase.

„Tako se bo širilo ob meni vonjajoče kadilo, a jaz ga ne bom čutila več.“

Pavel, ti ubogi, nesrečni izgubljen Manico in mater in čiste misli. In tudi Lenko je izgubil. Vse mu je vzelo življenje — vse mu ne more. Zdaj še diha, je piše, spi — a vse kakor mrtev, brezdušni stroj, ki nič ne ve, kaj in čemu se giblje. In zakaj vse to? Kje tisti greh, ki je tako velik, da zahteva take osvete. Lenka je že štala v knjigah, da se morajo otroci pokoriti za greh svojih staršev. Ali se pokori tudi ona zato, ker so grešili starši? O, mati, zakaj samo gledaš in nič ne govoriš!

V sobo je stopil Jože.

„Jože, tako si šelim Friceta. Tako rada bi ga videla,“ je izpregovorila Lenka.

„Ali mu naj pišem, da pride?“ jo je vprašal.

„Piši mu! Reci mu, da sem bolna in da bi ga rada videla. Naj pride! Še nikoli ga nisem pričakovala tako težko. Ali pa, čakaj! Pišem mu sama. Morda bo to poslednje pismo.“

Jože jo je s stolom vred prinesel do mize in ji pripravil papir. Odšel je iz sobe tako mu je bilo tesno, da ni mogel ostati.

Lenka je začela:

„Moj dragi Fricc!“

Toda kaj mu naj pove? Ali mu naj piše kar naravnost, da se bliža njen konec? Lenki so zalile solze oči.

„Odkar si se poslovil zadnjič od mene, se je moje zdravje poslabšalo. Bojim se zaradi tebe, da se zgodi, kar se mora zgoditi, kadar opesajo vse moči. A naj se zgodi karkoli, tebe moram videti. Tvoj prihod mi morda vrne moči, ako ne, se poslova in razideva v upanju na svidenje. Pridi gotovo in ne odlašaj, ampak pridi takoj. Glej, da dobiš dopust, glej, da mi izpolniš to željo, saj je morda poslednja.“

V nestrpnem pričakovanju te poljublja tvoja mati.“

Lenka je prebrala list, in debela solza je kapnila na papir.

Bližal se je večer; spuščal se je na zemljo na temnih krilih. V gradu so vedeli val, da je gospe slabo. Položili so jo v posteljo in ji napravili visoko zaglavje. Dihala je težko. V kratkih presledkih so se ji dvigale prsi.

V grad je prišel duhovnik z zadnjjo popotnico.

Dolga je bila izpoved. Lenka je govorila teko, le v pretrganih stavkih in pripovedovala duhovniku dogodke iz svojega življenja. Povedala muje vse, česar se je spomnila. Ničesar ni zamolčala, o čemer je mislila, da bi ji oteževalo dušo in govorilo proti nji pred sodnim stolom.

Blažen pokoj se ji je razlil po licu, ko jo je duhovnik obhajal. Jože je moral sedeti poleg postelje. Prijela ga je za roko in mu z velikimi očmi vdano gledala v obraz.

„Oprostí mi, če sem te kdaj šalila!“ je govorila, „moja mladost je bila šalostna, in zato ni bilo vse tako kakor bi moralo biti. Ti si mi bil

zmeraj blag in dober, moje srce ti je vdano z vso hvalečnostjo Moj dobri, blagi mož!”

Jože ji je gledil mrzlo, suho roko.

„Saj ne bo nič hudega!“ jo je tolažil, „zdaj si res nekoliko slaba. A nočaj boš dobro spala, potem pride Fricc in potlej bo zopet vse dobro.“

„Moj dobri, blagi mož!“ je govorila Lenka. Začutil je Jože, kako se je zgnula njena roka. Hotela ga je potegniti k sebi, a v njeni roki ni bilo nobene moči več. Jože se je nagnil k nji, in mrzle, posinеле ustnice so se dotaknile njegovega lica.

Potem je Lenka zaspala in prespala vso noč. Drugi dan se je čutila krepkejšo, da je lahko vstala in sedela na naslanjaču poleg okna. Proti poldnevu, ko je bilo na vrtu toplo in mirno, so jo prenesli tje. Blazine so ji naravnali na stol pod smrekami, kamor je sedla. Začetela so ji lica, kri je zagorela v njih.

Pritekel je po stezi domači pes, kodrodlači Pozoj. Šel je naravnost proti gospodarici. Vse lo je mahal z rezom in se spenjal k nji. Gladila ga je Lenka po glavi. Vesela je bila vdane zvestobe domačega psa. Po vejah so šebetalili vrabci. Šumno so se preletali z grma na grm. Vesnaokrog so se dvigali iz cvetja sladki vonji. Ves zrak je bil napolnjen z njimi. Kakor da so za dehtele ljube cvetice nji v pozdrav, ki je zopet prišla med nje. Kolikokrat jih je gojila, negovala in zalivala njena roka. Ob zgodnjih jutrih in ob poznih večerih je segala po njih njena roka, jih uravnala in jih nagibala k sebi. In tako dolgo je ni bilo k njim! Dolgočasile so se nežne cvetke, niso vedele, komu na cveto, ker ni bilo nje, ki jih je vzgojila!

„O, moje cvetlice!“ je vzkliknila Lenka. Iztegnila je roko, da bi segla do njih. Zavela je mirna, komaj zmatna sapica. Naglile so se cvetke proti nji, proti gospe Lenki. A razdalje je bila prevelika — niso mogle druga k drugi.

„Tako me odtrgajo tudi od vas! A na grob vas morajo vsaditi. In vaši cvetovi in vaši trni bodo govorili o mojem življenju.“

Saj je tako čitala neke. Napol so ji ostale v spominu one besede:

Kadar bom ugasnil, grob mi ikopljite, nanj mi ostro trnje zasadiš.

Pomlad boče prišla, trnju cvet zbudila, grob moj osameli okrasila.

Trnji, v cvet odeti, bodo na gomili o življenju mejem govorili.

Po stezi je prišel Jože.

„Lenka!“ jo je zaklicel oddaleč. Po zraku je mahal s listom papirja. Smejal se je: „Lenka! Fricc brzojavi!“

„Kaj je vprašala.“

Jože razgrne list in čita: „Takojo pošljite voz v Karlovas. Pridem jutri zjutraj. Fricc.“

„Hvala Bogu!“ je vzkliknila Lenka in sklenila roke.

„Voz še napreza. Takoj odide,“ pravi Jože. „Fricc se pripelje najbrže jutri s prvim vlakom v Karlovas. Ponoči se bodo konji izpočili, in potem jutri okrog poldneva bo Fricc tu!”

Z dvorišča je zdrdral voz.

„Ze gre ponj!“ je rekel Jože.

„Pozdravite Friceta!“ je zaklicala Lenka. A njen glas je bil prešib, zamrl je v ropotu in v peketu konjskih kopit.

Hrepenenje po sinu, nestrpno čakanje njegovega prihoda je ojačilo njene moči. Sama je vstala s stola in se oklenila Jožetove roke. Tako je prišla do stopnje.

„Glej, kako sem močna,“ je rekla. „Gotovo se ozdravim, samo Fricc naj pride.“

„Ali ti nisem pravil,“ je dejal Jože, „ti pa govoriš tako čudne reči, ko ni vse skupaj nič!“

„Da bi le ne bilo!“

Počasi sta prišla celo po stopnicah. Res je morala večkrat postati, da je prišla do sapa, a vendar je dospela sama, oprta ob Jožetovo roko, prav tja v sobo do naslanjača.

„Vidiš, kako rad me ima Fricc!“ je rekla veselo. Že dolgo ni videl Jože takega smeha na njenem obrazu.

In drugi dan je bila vse srečna, vasa vesela, vasa zdrava. Lahko bi tekla po stopnicah dol, da bi posravnala Friceta že pri vozu. Ali tolikega nšpora vendar ni treba, ker bi ji utegnili škodovati. Pač pa ga je pričakovala na hodniku. Slovela je prav tam, kjer je zadnjič poslušala kraljevega peva. Njena sapa je dihala v šipe. Prikazale so se širke: „Smrt, smrt, smrt...“

Potegnila je z dlanjo, izbrisala besede, ki ni so primierne za današnje njeno razpoloženje.

Oddaleč je prihajalo drdranje voza.

Ludje, ki so srečavali Friceta, so si šepetali: „Pripeljal se je k pogrebu.“

Ko je začula Lenka drdranje voza, je vztrepetala od veselja in zaklicala: „Moje življenje prihaja.“

„Fricc moj Fricc!“ je klicala mati, ko je skočil sin z voza. Zdirjal je po stopnicah. Mati ga je sprejela z razprostrtimi rokami.

Po obedu ji je prišlo slabo, stemnilo se ji je pred očmi.

„Veselite se je prevzelo,“ je dejal Zavinšček, „pojdi malo v posteljo.“

„Veselite me je prevzelo,“ je ponovila Lenka. Oče in Fricc sta jo privedla do postelje. Bolnica je zaprla oči.

„O, saj bo kmalu zopet boljše!“ je rekla s tihim, samozajočim glasom.

Kmalu potem se je spela na ležišču. Visoko so se ji dvignile prsi. Dolg, globok vzdih je priplaval iz njih. Oči so se odprle in strnille. Potem je omahnila na zaglavje nazaj. Glava se je nekoliko nagnila. Ugasnilo je življenje.

Zvonovi so peli v zateglih, žalostnih glasovih. V dolgih vrstah so hodili ljudje kropit grajsko gospo.

Gibanje za S. R. Z. v Pennsylvaniji.

Conansburgh, Pa.

V soboto, 22. decembra, je tukajšnji lokalni odbor Slovenskega republikanskega Zdrženja priredil shod, da se na njem pojasni pomen in namen te organizacije. Udeležba na shodu je bila jako dobra, kajti dvorana društva sv. Alojzija, ki je za tukajšnje razmere velika, je bila vsa polna občinstva. Zborovanje je otvoril brat Vidrieh, ki je z jedrnatimi besedami pojasnil važnost shoda in potrebo, da se javnost natančneje pouči o našem položaju in streljenju.

Potem je dobil besedo poročevalec, član izvrševalnega odbora S. R. Z. Etnin Kristan, ki je v obširnem govoru razložil vire, iz katerih se je izčimila sedanja svetovna vojna, analiziral položaj slovenskega naroda v Avstriji, premotril bal-kansko vprašanje in njega pomen za svetovne razmere in prišel do zaključka, da je jugoslovanaki problem internacionalno vprašanje in da ni od njega rešitve odvisna le bodočnost jugoslovanških plemen, ampak tudi trajnost bodočega naru. Nadalje je govornik pojasnil, kako se je Slovensko Republikansko Zdrženje porodilo iz potreb in kakšne so njegove naloge. Če se hoče kaj doseči za narod, ne zadostuje diktatorno delo posameznih oseb, ampak treba je sodelovanja vsega naroda. Zdržiti narod za to delo je torej glavna naloga Slovenskega Republikanskega Zdrženja, katerega opravičenost je najbolj dokazana s tem, da so mu pristopile do malega vse slovenske organizacije v Ameriki.

Brat Zabric je predložil sledečo

RESOLUCIJO:

„Slovenski narod ni hotel sedanje svetovne vojne, temveč je bil vanjo pognan ob brezobzirne despoicije, napram kateri je bil brez moči. Niš vredni avstrijski sistem, ki je vedno izigraval narod proti narodu in namenoma ustvarjal kaos in podžgal nacionalno sovražstvo, onemogoča vsemu ljudstvu svoboden izraz, da more z njim ravnati kakor z maso sužnjev. Slovenci niso imeli nobenega razloga, da bi podarili svoje simpatije Avstriji, ki ni domovina, temveč brutalna zatiralka narodov. Sedaj, ko je od neodgovorne avtokracije zanetni požar švignil preko vsega sveta, se ne more krvava igra zaključiti s tem, da se vrne

vse v prejšnji štadij, ki bi ogrožal mir tako, kakor ga je pred sedanjo vojno. Za trajnost miru je konec perfidnega avstrijskega sistema neizogiben in le osvoboditev zatiranih narodov more postaviti bodočnost na varnejše temelje.

Slovenski narod je v neštetihi slučajih pokazal, da kopni po svobodi, kakor jo privošči drugim narodom in upa, da prinese mir tudi njemu pravico samostojnega življenja, kakor je bilo izraženo med drugim v besedah predsednika Wilsona, da ne sme biti noben narod prikljen pod vlado, katere ne mara. Slovence žele svobodno življenje v republiki in so pripravili združiti se po prostem sklepu in dogovoru z ostalimi Jugoslovani v Jugoslovanaki federativni republiki in potom nje vstopiti v svetovno zvezo avtonomnih narodov.

Ker je Slovenec pod habsburško avtokracijo nemogoče svobodno izražati svoje mišljenje, smatramo za dolžnost v Ameriki živeti, da idealne svobode in pravičnosti vnetih Slovencev, da store za omejen cilj vse, kar je z legalnimi sredstvi mogoče, zlasti da pouče ameriško javnost in one faktorje, ki imajo v sedanjem svetovnem konfliktu in bodo imeli pri sklepanju bodočega miru besedo, o resničnem položaju in o pravičnih ciljih slovenskega naroda.

Temu namenu služi Slovensko Republikansko Zdrženje in zato poziva današnji shod vse rojake, da se združijo in podpro njegovo delo, ki gre za tem, da se slovenski narod reši avtokratičnega habsburškega jarma in da ne bo nevrpašan in nezasičan eventualno pahujen pod kakšno drugo despotijo. Obenem naglašah od, da bodo Slovenci v Zedinjenih državah najboljše poslužili temu cilju, ako vestno vpoštevaajo zakone dežele, v kateri žive in tako dokažeajo, da po pravici niso večti med sovražnike Zedinjenih držav, kjer so tudi doslej postavljali delo svojih rok in glav v službo najčistejših idealov.“

Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Na predsednikov poziv, da se oglasijo za besedo eventualni nasprotniki, katerim je zagotovil svobodo govora, se ni oglasil nihče. Tedaj je predsednik Vidrieh s pozivom za vztrajno delo zaključil pomembni shod.

Prihodnji mesec namerava lokalni odbor prirediti veliko veselico združenih društev.

DOPISI.

Posor društveni tajniki! Leto se bliža k koncu in mnogim naročnikom dnevnika poteče naročnina. Oponorite člame na prvi društveni seji, da ponove naročnino. Bratje, storite svojo dolžnost napram svojemu listu!

New Duluth, Minn. — Na redni seji društva Leo Tolstoj, št. 206, S. N. P. J., dne 9. decembra smo vzeli v pretres iniciativni predlog društva Grozd, št. 74 v Virđnu, III, ki predlaga, naj se bodoča konvencija naše jednote odloži za eno leto. Mi tega predloga nismo podpirali iz sledečih razlogov: Po našem mnenju je najboljša, da se vrši konvencija, kot je določeno v pravilih. Ravno prihodnja konvencija bo imela odločevati o vse važnih stvareh, kot naprimer o dnevniku Prosveta, o S. R. Z., ter o vojsko službo poklicanih članah. Poleg teh bo še dosti važnih problemov, ki čakajo rešitve. Vse večje podporne delavske in druge organizacije obdržujejo konvencije v vojnem času, oziroma one zborujejo, kadar pride čas njihovega zborovanja. Čemu bi ravno mi odlašali? Seveda bo na konvenciji, ako se jih voli po sedanjih pravilih, zastopanih precejšnje število delegatov, toda zato se ni potreba razburjati. Več ljudi več ve in tudi lahko več koristnega ukrene. Res, da bo konvencija stala mnogo denarja, ampak tem stroškom se nikakor ne moremo izogniti, pa magari, če se tudi konvencija odloži za eno leto. Stvar je še toliko slabša, ker ne vemo v kakih finančnih razmerah se bomo nahajali čez par let, mejtem ko vemo, da nam bo kljub veliki dražinji nekoliko lažje plačati stroške konvencije, če se vrši ob času kot ga določajo pravila. Velika večina članstva je sedaj zaposljena, iz česar sledi, da bomo tudi nekoliko lažje prenesli eventuelne stroške.

Gl. tajnik ima pravico v smislu pravil, čl. 6, točka 2, konvencija, razpisati izreden assessment 75c na člana in pokritje konvencijnih stroškov. Vseled tega mi priporočamo, da se vrši konvencija ob času, kot ga določajo pravila. Resnica je, da je nekaj naših članov porvanih v armado, toda ravno v korist vojakov bomo morali nekaj ukreniti na prihodnji konvenciji. Tudi je res, da med temi, ki so odšli k vojakom, je precej takih, ki bi bili lahko dobri delegatje, toda med 17 tisoč člani naše jednote je še mnogo takih, ki so spo-

sobni zastopati društva na konvenciji.

Vsako reč o pravem času, konvencija naše jednote pa v jeseni leta 1918.

P. S. — Ravno, predno smo odpisali ta dopis, je brat gl. tajnik že razpisal izredni assessment za pokritje konvencijnih stroškov. Kar se tiče stroškov, je stvar torej v redu.

Odbor društva Leo Tolstoj.

Ker gre predlog društva št. 74 zdaj na splošno glasovanje, prepahajo s to številkto vse rasprave, ki se tičejo te stvari. — Opomba uredništva.

Bellaire, O. — Kakor po raznih krajih Zedinjenih držav, tako pri nas razasja hruča zima, ki v prvi vrsti zadene delavske sloje. Poleg zime skrbi tudi dražinja za slabšanje delavskega položaja. Na sto in stotisoče so kopičili delavci akoci vse leto svojim delodajalcem. Sedaj, ko je Novo leto tu, si bodo oni razdelili dividende, delavci bomo pa lahko gledali v mrzle peči in prazne škrabne. Delavci, ki producirajo vse, se morajo zadovoljiti s plačo, kekoršina se že dobi v dotičnem podjetju in seveda poleg tega morajo še trdo delati, mejtem ko oni, ki vzamejo sad našeg trdega dela, po večini pasejo lenobo, potujejo za zabavo in trošijo denar za vse mogoče luksuse. Na drugi strani marajo delavci vsak cent desetkrat obrniti, predno kupijo zanj najpotrebnejše življenake potrebščine.

Dela so nestalna. Pridejo in ti rečejo: Jutri se ne bo delalo. — Nič ne sprašuj, zakaj. Na primer, tu imamo v pogodbi črno na belom, da morajo dati vsakemu delavcu priliko delati 40 ur na teden. Toda ta pogodba se ne izpolnjuje. Družbe navajajo kot vzrok pomanjkanje vozov. Kar se tiče pomanjkanja vozov, bi Slovenci skoraj bili v dvomu, če vidi vse stranske tire polne vozov, usloženih s premogom, časopisje vsepovod po Zedinjenih državah pa piše o splošnem pomanjkanju premoza. Na delavstvo ne more pasti krivda valed obstoječih razmer na železniah in premogokopih, pač pa na tiste, ki nas izrabljajo. Nepopolnosti v prometnih in drugih obratih prihajajo počasi na dan in dokazujejo gnjilost sistema, ki jih ima v posesti.

A. Pavlinič.

(Društveno zadevo smo priobčili med naznanili. Op. ured.)

Adamsburg, Pa. — Skoro že leto dni bivam v tej naselbini, pa še nisem opazil dopisa v Prosveti iz našega mesteca. Ne vem, kaj so uzroki, mogoče so tukajšnji

rojaki preveč obloženi z delom, ali pa so preveč zaposleni z družinskimi razmerami in se jim valed tega ne ljubi dopisovati v liste. Navsezadnje taka očitanja lahko tudi mene zadenejo, valed tega sem se namenil napisati kratko poročilo o naših razmerah.

Mesto Adamsburg je nekako središče dveh premogarskih kolonij, ki jih lastuje družba Pittsburgh & Baltimore Coal Co., bodi v prometnem kot družabnem oziru. Število Slovencev v teh kolonijah in mestu samem ne presega števila petdeset. Dobro pa so zastopeni Hrvatje, Poljaki in tudi nekaj Slovakov, Litvineev in Madjarov je namešanih med njimi. Seveda ne smem prezreti Amerikancev.

Kar se tiče življenja na društvenem polju, smo kolikor toliko dobro preskrbljeni. V naši centrali imajo sedež tri društva (ki pripadajo eno k S. N. P. J., (št. 181), drugo k S. D. P. Z., (št. 106) in tretje k S. D. P. Z., (št. 76). Napredek teh društev v tem, sedaj že skoro minulemu letu ne smem reči, da je bil povoljen, pač pa nekako srednje dober. Uzrok je nekoliko iskati v tem, da se mnogi zanimajo bolj za čašo pive, kot pa za društvene seje, menda zato, ker se pri pijači zve več novega in podučnega, kot pa pri suboparnih društvenih sejah. Še neka druga nedoslednost se rada upeljuje pri naših rojakih na društvene seje in to je osebni prepri in mržnje. Priporočam se vam, da se v bodočem letu takih nazorov otrpnete in se držite gesla: „Vsi za enega, eden za vse.“ Le na ta način bomo napredovali z našimi društvi tako kot je potrebno. Če bomo upoštevali gornje geslo, se nam ni treba bati, da bi društva hiral in šla kakovo pot. Toliko glede društev.

Kar se tiče družinskega življenja, moram z veseljem beležiti, da je dobrohotna ptica štoklja obdarila v tem letu rodbini Lužarjevo in Belčeyo s čvrstimi sinčki in rodbino Jelovčovo z zalo deklico.

Tudi smrt ni pozabila na nas. Pretrgala je nit življenja dvema materama, oziroma soprozama, Josipini Golobovi in Ivanki Prostovi. Prva je zapustila šalujočega soproga ter dvoje nedorošnih otrok, druga pa šestero majhne dece.

Kar imam opomniti še glede delavskih razmer, je to, da se vsililo obratovanje skoci vse leto s srednjo paro. Mnogo dni smo imeli počitnice valed pomanjkanja vozov, včasih pa smo bili še po poldnevem delu valed ravno teh uzrokov odslavljeni od dela. Pro-

(Dalje sledi.)

šlega julija smo imeli tudi strajk premogarijev, žigar posledice so bile, da smo dosegli unijo, toda samo na papirju, v rovih pa nam ne dajo pravice izvrševati njenih pogojev. Zasluge je pač odvisen od prostora in delavev. Rova sta po nekaterih mestih precej mokra, pa tudi kamenja se ne manjka.

Toliko glede razmer v naših naselbinah, da se tako nekako otme letna kronika prehitri pozabljivosti časa.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto rojakom širom Amerike.

Joža iz "lipga puta".

Moon Run, Pa. — Delavske razmere pri nas so jako nepovoljne. Delamo komaj tri do štiri dni v tednu, pa še tedaj nas večkrat pošljejo pred uro domov. Kot uzrok navajajo pomanjkanje železniških voz. V takih razmerah se seveda zelo slabo zasluzi in poleg tega pa še taka draginja.

Pred kakimi štirimi meseci je bil Moon Run še zelo živahna naselbina. Sedaj je tu vse nekako tiho in dolgočasno. Večina veselih, mladih fantov je odšlo k vojakom. Kar nas je še ostalo doma, pa tudi pričakujemo v kratkem poziva. Čuje se, da bodo fantje iz taborišča prišli za Novo leto na dopust. Za to priliko se je društvo Dobri Bratje, šteje 88, S. N. P. J., pripravilo, da priredi veliko plesno veselico dne 31. decembra zvečer, da se še enkrat skupno zabavamo z našimi mladeniči, ako se njihov prihod uresniči. Na to prireditev vabimo vse rojake in rojakinje od tu in okolice, da se je udeležijo v obilnem številu. Veselica se vrši v dvorani društva Sv. Barbare. Pričetek zabave ob 7. zvečer. Za vsa postrežbo ho kar najboljšo preskrbel veseli odbor.

Na svidenje na Silvestrov večer!

Joe Snoy.

Conneaut, Ohio. — Poročati imam žalostno vest, da se je ponesrečil na železnikem tiru New York Central-železnice rojak Anton Zora. 19. decembra zvečer je šel z domačimi k počitku, a ponoči je vstal in drugi dan so ga našli delavec ravnega, povoženega od vlaka. Rojak Anton Zora je bil mirnega, tihega značaja. Med rojaki je bil zelo priljubljen. Bil je vesten član S. N. P. J. Svoj čas je poskušal dobiti v to delo svoje ženo in otroke, a njegovi poskusi so bili brezuspešni. To ga je menda gnalo v obup in uplivalo na njegov um.

Vstari domovini zapuša žena in dva otroka. N. v. m. p. V. Kcdelja.

Chicago, Ill. — V soboto 22. decembra je bila proglašena splošna stavka delavcev v klopučarski obrti v Chicagu. Stavko vodi krajevni organizaciji šteje 5, v kateri je organizirano moško osebje in šteje 22, kjer so organizirane ženske. Obe krajevni organizaciji sta združeni v "United Hatters of North America."

Sklep, pričeti a splošno stavko, je bil storjen že 5. decembra na shodu obeh lokalnih podružnic. Na tem shodu je bilo razven par izjem navzoče vse članstvo, ki je soglasno sprejelo predlog za splošno stavko, katere se naj razteza na vse večje tovarne v Chicagu. Ravno tako so bile tudi soglasno odobrene zahteve delavstva, ki so bile izdelane po zastopnikih delavstva obeh spolov in obeh organizacij. Zahteve, ki vsebujejo za delavstvo naše stroke razne ugodnosti, so v splošnem sledeče:

1. točka: Priznanje unije št. 5 in št. 22 "United Hatters of North America." ter posredovanje za delo med delodajalci in članstvom unije obeh spolov.

2. točka: Petdeseturno delo na teden.

3. točka: Nad petdeseturno delo se mora plačati kot čas in pol. Ob sobotah, nedeljah in pripoznanih postavnih praznikih, ako se dela, se mora plačati dvojni čas.

4. točka: Plača za izučene ženske je 60c na uro, za moške pa \$25 na teden.

Dalje je še cela vrsta raznih doleht, ki pa jih sedaj vsled obširnosti in kompleksnosti v tej stroki ne bom omenjal.

Takoj, ko so bile te zahteve sprejete na seji, so bile predložene našim delodajalcem in pogajanja za poravnavo so se pričela že 6. decembra, ki jih je vodil od delavske strani mr. Kalan, zastopnik

inje in od strani tovarnarjev zloglasni tovarnar Figer, predsednik zveze naših delodajalcev. Delodajalci so se tudi tukaj, kot je vselej kadar delavstvo povzdigne svoj glas za svoje opravilene zahteve, uprili našim zahtevam in pogajanja so se razbila.

12. decembra so pričeli s stavko vsi Figerjevi delavci. Na povelje zaupnikov je bila tovarna v trenutku prazna. Vsa čast zavrednemu delavstvu, ki so vsi do zadnjega zapustili tovarno in s tem pokazali svojo solidarnost v tem boju. V prvem tednu stavke je omenjeni tovarnar s svojimi pomagači vporabljal vsa sredstva, da zlomi moč delavstva, toda dosedaj je bil v tem boju še brezuspešen in upam, da bo tudi v bodoče. Njegov napor za pridobitev stavkokazov se mu je popolnoma ponesrečil.

Mejtem so se vrčila pogajanja med unijo in drugimi tovarnarji v naši obrti, obenem pa se je delavstvo pripravljalo za splošno stavko za slučaj, da tovarnarji ne sprejmejo naših pogojev do 21. decembra do 6. zvečer. 21. decembra zvečer smo imeli sejo, kjer je ujnijski zastopnik Kalan poročal, da so se vsa pogajanja razbila. Tovarnarji se izgovarjajo, da bi morda še kako priznati na delavske zahteve razven prve točke, kjer se zahteva priznanje unije. Obenem pristavljajo, da so pripravljeni podpisati pogodbo tudi v celoti, ako jo podpiše Figer. Vsed tega ni delavstvu preostajalo drugega, kot pričeti a splošno stavko, ki se je imela pričeti 22. decembra ob 9. zjutraj. Zanimivo je bilo opaziti solidarnost delavstva v tem boju. Posebno so se odlikovale naše vrle Slovenke. Želeli je, da bi v bodoče ostale na braniku organiziranega delavstva. Varujta čast slovenskega imena s tem, da se ogibate vsakega, ki diši po skebstvu da si zapomnite natančno ime in naslov vsakega, ki bi se predznil umazati pošteno ime našega naroda s svojim skebanjem!

Pred ncdavnim sem čital v Prosveti članek "Kaj je skeb?" Tak članek je dobro, da večkrat prečitamo, posebno v takih resnih časih kot je sedaj. Rojaki in rojakinje, varujta se skebanja in skebarske družbe. Dosedaj imamo na listi samo enega Slovenca, ki se ni odzval pozitivno unijskega delavstva. Ta je med rojaki dobro znan in če v kratkem ne zapusti tovarne, ga bodo rojaki razgalili v javnosti po zasluženju. Morda mu bo potem žal, ker se ni ravnal po naših nasvetih.

Naj še pojasnim, da z mojim ostrim nastopom na seji 20. decembra ob 8. zvečer v cerkveni dvorani nisem imel namena žaliti kogak in mislim, da vsi tisti, ki so imeli čiste in pošteno namene, se niso mogli čutiti užaljene. Ne brigam se pa za žaljenje tistih ki skrivajo svoje namene in nosijo tajnosti v svojih sreih. Nisem prišel na sejo z namenom, da bi posegal v kake razprave, nego valed zanimanja, ki ga gojim do delavskega gibanja. Po prejšnjih informacijah in vsled razprave na seji sem se čutil dolžnega poseči v razpravo. Ob 12. uri nam je pretiia nevarnost omadeževanja našega naroda in to je bilo treba preprečiti. Ne omahljivost nego odločen in solidaren nastop naj bo orožje in boju za izboljšanje našega položaja. V tem slučaju sem bil pripravljen nastopiti tudi v gornjih prostorih dotične stavbe. Ponovno moram izreči, da sedaj vsi Slovenci in Slovenke, ki so zaposleni v tej stroki, častno vrše svojo nalogo (razven onega ki sem ga prej omenil).

Načrt delodajalcev, zlomiti moč stavke, se je popolnoma ponesrečil; izpade delavstva je na vidiku in upam, da preden bodo te vrstice zagledale befi dan, bodo tovarne že obratovala. Mr. Figer, naj osebneji tovarnar naš stroke in predsednik zveze delodajalcev se je udal že 22. decembra, to je na dan proglaša za splošno stavko ter z malimi spremembami sprejel vse zahteve unijskega delavstva. Nekatere točke so se morale v detajlih še urediti na seji 23. decembra. S tem je zlomljena najtežja ovira na poti k našemu popolnemu uspehu. Upam, da bodo ostali tovarnarji v par dneh posnemali vzgled Figerja. Tudi tu se je izpolnilo goslo: V slogi je moč!

Rojaki in rojakinje, v močni organizaciji je zmaga. Bodite odkritorsri prijatelji delavske organizacije!

A. Višič.

LINČARSKI UMOR PREPREDEN.

Billings, Mont. — Mehikaneo Juan Juareo je ubil policajca in zaprl so ga v okrajno ječo.

Kmalu se je zbirala pred vratmi velika gruča ljudi, ki je kmalu vlomila vrata. Toda šerif Stone Matlock je zagrozil, da ubije vsakega, ki stori korak naprej. Kmalu je prišla na pomoč policija, ki je razgnala linčarje.

PLINSKA RAZSTRELEBA.

Pittsburgh, Pa. — V hiši Nick Harleyja se je dogodila plinska razstrelba v kleti. V sosedni hiši sta prebivala Joseph Speck in H. A. Stuppe. Hiša je močno poškodovana.

Harley je dobil tako hude opekline, da so ga prepeljali v bolnišnico. Njegovega sina je razstrelba vrgla skozi okno na ulico.

Razstrelbo je zakrivil stari Harley, ki je šel v klet k lučjo, da pro najde, od kje uhaja plin.

ZA PRILETNO BOŽIČNO SEZONO.

Če je res namenjen božični in novoletni čas za domače veselje, tedaj ne smemo pozabiti na delovanje železice, ker tudi železode mora imeti svoj red. Ako je železode bolan, tedaj odide vse veselje. Trinerjevo ameriško grenko vlio vam prepreči vse železodne nerednosti in bolečine. Vi se lahko s ponosom zanesete na to slovečo staroznano zdravilo. Ono vas reši zaprtnice, neprebavnosti, zabasnosti, glavobola, omotice, nervoze itd. V lekarnah se dobi za ceno \$1.00. Da preženete trganje, nevalgijo, lumbego in enake bolezni, morate rabiti zdravilo, ki se vseva v korenine bolezni. Triner's Liniment deluje v tem smislu in je zato tudi najbolj zanesljivo zdravilo za take slučaje. Je zelo priporočljiv za zvinjenje, preteženje, oteklosti, utrujenosti mišic in za noge itd. Cena je le 35c in 65c v lekarnah, po pošti pa stane 45c in 75c.

Jos. Triner, izdelovalec in kemist, 1333-1343 So. Ashland, Ave., Chicago, Ill.

POZOR ČITATELJI!

ZANIMIVE KNJIGE:
Cesarjevič Rudolf ali življenje na avstrijskem dvoru 75c.
Hipnotisem 35c.
Vodička Johanca 30c.
Naročite pri Otto Fiedir, Box 1611 New York, N. Y.

KJE STA?

Peter Mikulich in Joseph ponekod poznani Mike Solar, oba rodom Hrvata. Bila sta pri meni na hrani in stanovanju in odšla brez slovesa. Cenjene rojake prosim, če kdo ve, kje se nahajata, da mi naznani njih naslove za kar jim bodem hvaležna, ali se naj pa sama javita na naslov.

Mary Klemenčič, Box 119, Ely, Minn.

RAD BI IZVEDEL

za svojo sestro Ivano Oplotnik, rojena Ravnikar, doma iz Trbovelj, spodnje Štajersko. Pred nekoliko dvema leti je bila nekje v državi Oklahoma. Vse cenjene rojake in čitatelje tega lista prosim, če kdo ve za njen naslov, da mi ga naznani za kar bom vsakemu zelo hvaležen. Poročati ji imam nekaj zelo važnega. Za slučaj pa, ako bo sama hitala ta oglas, jo prosim, da se mi sama prijavi na naslov:

Rudolf Ravnikar, R. P. D. 2, Box 48, Forest City, Pa.

KADITE TILLMAN CIGARE.
Unijsko izdelane
Ibykus Cigare 10c
"La Casera" Cigare 10c
TILLMAN CIGAR CO.
AURORA, MINN.

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanj ljudstva. Ako se strinjajo a njeni idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V zalogi imam vse za vsakdanje potrebe, ne po zmerani cenli.

ANTON ZORNIK,
Harrisburg, Pa.

POZOR!

Posredbe se ne varate v vaš strokah, še posebno pri zdravilih. Ne riskirajte vašega zdravja s ponaredbami. Nad slovid krvni čaj je povzročil, da ga skušajo posarjati. Ne jemljite drugega — Edine pravi je Von Schliöck Bolgaraki Krvni Čaj. Znamka na vas kom svitiku je H.M. Von Schliöck. Narejen in jamčen samo od Marvel Products Co., 8 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Pat mesecev zadostuje svoj, ki ga pošljemo za \$1.00 vgotovial, znamkah, all Money order. Ako hočete pošljete zavarovali pošljite 10c več.

PROF. DR. MULLIN
ZDRAVNIK — SPECIALIST
ZA SLOVENCE
411—4th Avenue
(NA SPROTI POŠTE)
PITTSBURGH, PA.

ELEKTRIČNA PREGLEDEBA

Stari in akutni zdravnik, s 35 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolezni, pre, pluća, celodva, obisti, trganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni možkih. Odravi vanko bolezen katere prvozame v svoje okrho. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Niske cene. Navset brezplačno. Točen pregled popolnoma jamčen. Pri meni se zdravi veliko števil Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. zvečer, ob nedeljah samo od 10. do 25 popoldan.

Dr. Koler
SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najslavnejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima 35 letno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni. Zdravljuje brez zdravil in zdravilnih sredstev. Njegova metoda je preprosta in učinkovita. Njegovi pacienti so mu izrekli veliko hvaležnosti. Njegova praksa je odprta vsak dan od 9. zjutraj do 8. zvečer, ob nedeljah samo od 10. do 25 popoldan.

Slovenska Narodna Podpora Jdnota
Ustanovljena 9. aprila 1904.
Izhorp. 17. junija 1907 v dr. Illinois.
GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.
UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: John Vegril, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 84, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Josef Kubelj, 2409 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Turbore, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Kaplanik: John Molak, 4008 W. Erie St., Chicago, Ill.
KADROBNI ODBOR:
Jože Ambrošič, 351 box, Cantonburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. E. Taucher, 674 Albany Ave., Boon Springs, Wyo.
POBOSNI ODBOR:
Anton Hraat, 811 — 95th Ave., New Duluth, Minn.
Jože Radisek, box 452, Smithton, Pa.
Rudolf Pieterick, 426 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 3, Willow, Pa.
M. Petrovič, 14815 Hale Ave., Collinwood, O.
VARNIK "PROSVETE":
Vrhovni Idravnik:
F. J. Kern, M. D., 6208 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
VSE DENARNE KADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J., naj se pošiljajo na naslov:
JOHN VERDERBAR, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:
JOŽE AMBROŠIČ, Box 351, Cantonburg, Pa.
KADEVE PREPILJIVE VREBINE, ki sta jih volili prvi in drugi tistane, se pošiljajo na naslov:
ANTON HRAAT, 811 — 95th Ave., W. New Duluth, Minn.
VSI DOPILI, razprave, članki, naznanila itd. za "Prosveto" se pošiljajo na naslov:
UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.
VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglasi, se pošiljajo na naslov:
UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
V korespondenci a tajništvom S. N. P. J., ureduštvom in upravlštvom "Prosvete" se rabite imen uradnikov, marveč napisite naslov, ki je tu naveden, ako želite, da bo vna stvar hitro rešena.
Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretji četrtak v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

Novo plošče za vaš Fonograf, vsa naročila točno odpošljemo.
(O) Hrvati (Patriotic Song) Harmonica with Orchestra
Emilio Blaskovic
Gdje je stajao moj? (Patriotic Song)
F. Lopus, Op. 24 (Harmonica with Orchestra)
Emilio Blaskovic 10 75
Osama, name (us pratinje Tamburica)
Andrija Tavri-lilka Drgan
Berajevsko Kolo (us pratinje Tamburica)
Andrija Tavri-lilka Drgan 10 75
Milita (us pratinje Tamburica)
Andrija Tavri-lilka Drgan 10 75
Poznamti Pjovani (us pratinje Tamburica)
Andrija Tavri-lilka Drgan 10 75
Di, Di, Di Si (us pratinje Tamburica)
Andrija Tavri-lilka Drgan 10 75
Što se šuje (us pratinje Tamburica)
Andrija Tavri-lilka Drgan 10 75
NOV ČERIK BARTONJ POŠLJEMO VSAKEMU.
Dept. 5.

WE FREDERICK PIANO CO.

635-37 SMITHFIELD ST. PITTSBURGH, PA.

Indijanski zdravnik

Veliko števil ljudi je, ki trpe na različnih boleznih ali odina zdraviljenja hitro in s malo potroš a ZAV predstava, katere jedrca vse vsebuje in soneje delo živca in obrani celotnega organizma pri ne dosegljivih zdravilih. Ta indijanski zdravnik pravi, dobro zdravilo in pravilna prehrana vas povrne v vaše pravo zdravje.
Hraat dvoma, brez razlike kako ste bolni, ali kdo vas prej zdravil in kako dolgo vas je zdravil, jaz se hočem potruditi, da vam pomagam vrniti vaše zdravje in vas napraviti mlade in močne. Vi širite samo zdravje in največje veselje vam je ako ste zdravi.
POZORNO! Ta oglas bode leter samo sedemdeset v tem listu in potem ne bode več aliha v manj. Pritrdite si svojje kopje lista. Ako imate kakšno vprašanje, nerodnost v krvi, vranici, bolečine v prsih, kateji, ste bolni na obistih, oseh, kateji, nose ali v grlu. Ako je val obras naznanila, če vas kateji spril ali odgleda, ali če imate valod trganje, prišite k meni osobno, brez izjeme na kateri bolezni ste, jaz zdravim vse različne bolezni, obvezno stopa in če la za zdravilno govornico, pa vsaj pomemben alihači bolečina. Vselej se potrudim, da se moj klienti dobro in točno postavijo v sim največ a-ogled kratkem času in za primerno ceno.

Dr. Jin Fuey Moy

Uradne ure ser od 2 jutro do 6 ure zvečer. — Govora val jeahki.
308 Grand Ave. :-: Pittsburgh, Pa.

Potrebu jemo

Premogarije,
delavce v rovu in zunaj rova.

Novi premogorovi.
Nova stanovanja.
Nova naselbina.

Cerkve, šole, gledališča, kegljišča in sobe z biljardnimi mizami.

"Drift" premogorovi, električna razsvetljava v vsakem stanovanju.

Kdor se zanima, da bi šel sem za delom naj piše na naslov:

United States Coal and Coke Company
Lynch, Kentucky
Blizu Benham v Harlaw County, Ky.

NORTH SIDE STATE BANK
ROCK SPRINGS, WYO.
IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00
Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje a SLOVENCIM, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI
Mi pošljite denar valja pošiljanje v naše Američane po svetovnih omrah.
Pisalnjska i odločne evr četi na vaše vlogo.
MOČNA, KONSERVAT. NAPREDNA INSTITUCIJA.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto. \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto. \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (November 30-17) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Posvetite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

Kdo je kajzerjev največji sovražnik? — Tiran Viljem je vpiljanil nemško ljudstvo z lažjo, da so največji sovražniki Nemčije Angleži, Francozi in zdaj Američani, češ, da jo hočejo podjarmiti. Medtem ko je kajzer podjarmil Avstrijo, kos Rusije in Francije, Belgijo in ves Balkan, govori on o podjarmitvanju drugih in zaspani Mihel mu še verjame. Viljem pridiguje te laži zato, da bodo njegovi podaniki na vse večne čase gledali na "sovražnika" zunaj Nemčije in pozabili, da je njihov največji sovražnik doma v Berlinu.

Viljem ima mogoče spoštovanje pred angleško floto in francosko armado; morda tudi premišljuje z nemškimi kapitalisti vred, kaj bo s trgovino po vojni — ali vse to mu ne dela sivih las. Kronan cesarski falot lahko preboli največji poraz na morju in položi na žrtvenik vse svoje armade, samo če mu ostane sedlo na žuljavem hrbtu nemškega Mihelna. Grožnje z gospodarskim bojkotom Nemčije po vojni so bedaste in kajzer ve to in se jim smeje. Ako še ostane sedanji gospodarski sistem, bodo angleški, francoski in ameriški kapitalisti tako navdušeno trgovali z nemškimi denarnimi mogotci, kakor so pred vojno, kajti to je njihov interes.

Hohencolernska sodrga se skratka ne boji nikogar in ničesar tako, kakor se boji svojega lastnega ljudstva. Kajzerjev tron je sezidan na nasilju in absolutizmu, ki se razteza preko vse Nemčije in podjarmljenih narodov. Dokler vlada nasilje, je demokracija nemogoča; čim pride prava demokracija, ne bo več prostora za avtokracijo in Viljemova moč mora pasti. Največji kajzerjev sovražnik je pojav samostojne misli, volje naroda, demokracije — revolucije. Ako sedanja vojna ne prinese tega, potem ostane kajzer zmagovalac, ako ne zunaj Nemčije, pa v Nemčiji.

Kje so simpatije kronanih vladarjev? — Ko je nemški kajzer prišel s svojimi degeati v dotiko z Rusi, je bilo njegovo prvo vprašanje, kaj mislijo bolševiki storiti z bivšim carjem, njegovo visokorodno ženo in z njegovimi "panži". Viljema ne briga, kaj se zgodi z ruskimi mužiki in delavci, in če jih še par milijonov pogine, bo še vseeno brez vse skrbi povžil večerjo in se vlegel spat. Ampak kajzerja prokleta briga, kaj bo s pregnanim Romanovcem. Ali ni bil Nik Viljemov sovražnik? Tako so pisali in govorili! Kdo je pa verjel? Mihelni in Janezi so seveda verjeli! Ali je med kronanimi vladarji sploh kakšno sovražstvo? It is to laugh! Saj so si vsi v sorodu, če ne po krvi, pa po kroni. Ako imajo kronani vladarji kake simpatije, potem odsevajo visoko gori od prestola do prestola in nikdar doli v demokracične nižine, kjer se klanja uboga ljudska para.

Kje so simpatije denarnih vladarjev? — Ker smo že pri vladarjih, ne smemo izvesti nekronanih veličanstev, ki vladajo povsod in tudi tam, kjer so se ljudje otesili kronanih vladarjev. Če imajo ti ljudje sploh kakšna srca, potem jih imajo zase in tiste bratce, ki poznajo eno samo načelo: "Oderi svojega nižjega bližnjega do kosti in obenem ga prepričaj, da si njegov največji dobitnik."

Narobe svet. — Če delavec danes zahteva večjo plačo, je takoj na sumu, da simpatizira z Nemčijo, če si pa milijonar, lahko simpatizira s kajzerjem in njegovo staro materjo in magari s hudičem, pa si vseeno dober državljan. Ako je človek trideset ali petdeset let zaklet sovražnik Habsburzanov in avstrijskega režima in ki bi se na svetu ničesar tako ne ravnesil, kakor če bi doživel razpad oficijelne Avstrije in konec kajzerizma, je takoj razglašen za avstrijskega šplona, če noče, da bi namesto Habsburzanov prišla druga dinastija. Nasprotno pa, če je človek pred vojno in ves čas vojne prepeval slavo nemškemu in avstrijskemu cesarju in kepal z blatom vse, kar je protikajzerskega, je danes lahko lojalni državljan in merodajni krog mu še celo prisodijo nagrado.

To so smešni kontrasti in na videz nemogoči, ali za gotovaljamo vas, dragi čitatelji, da je tako.

"Mir ljudem na zemlji..." — Božični dan je za nami, gloriozna pesem je utihnila, drevesce se je posušilo in otrosilo, darila so se razgubila, siromakov želodec je po milostno podeljenem božičnem kosilu zopet prazen, praznično žretje je končano, business je spet kot "po navadi", ljudje so se vrnili tam, kamor jih že goni potreba za kruh in mir — toda dobre volje in miru še ne bo dolgo, dolgo...

Številka sedem! — Samo sedem ali šest dni je še do Novega leta in treba se bo pomeniti, kako smo delali in kaj smo storili za naš dnevnik. Ali ste že poslali tistih sedem novih naročnikov? Ako ne, še je čas. Ne zamudite!

Mašine in delovni čas.

Mašine, ki delajo pod nadzorstvom človeka in katerega nadomeščajo, bi morale biti močno sredstvo za skrajšanje delovnega časa in za olajšanje delavskih razmer. Bogastvo, ki mašine izdelajo, bi moralo biti v blagor egega človeštva.

Ali to se ne vidi, temveč je obratno, mašina je postala sredstvo za podaljšanje delovnega časa, in za kapitalistični profit. Koliko ur na dan lahko kapitalist prisili delavca da dela, in koliko naj ga za to delo plača?

Nato vprašanje kapitalist odgovarja! Delovni čas je 24 ur na dan izvzemši nekaj ur, ki se rabi za počitek, ker brez tega človeška moč opeša, razume se, da delavec v celeni svojem življenju ni drugega kakor delovna moč in tudi ves svoj prosti čas je za povečati delovno moč. Gubiti čas za izobrazbo, za duševno razvedrilo in delo za druge socialne potrebe, je po kapitalističnem naziranju neumno in nepotrebno. Kapitalist s svojo požrešnostjo in hrepence nju po večjem kapitalu potom izkoriščanja, ne prestopi samo meje morale, temveč odtrga delavcu čas, da si svoje zdravje ohrani. Kapitalist krađe delavcu zrak in solnce, omeji čas za hrano in počitek, da se celo da prisili poučijo v šoli dela, tako, da postane delavec enak mašini, kateri se med drugim lom da kurjave in olja.

Spanje, ki dá delavcu nove moči je tako omejeno, da se komaj utrujeno in več neobčutljivo teko nekoliko odpočije. Ta sistem dela se je razvil, kakor se je razvila mašina, ker kapitalist mora mašino bolj ko mogoče izkoristiti, dokler ji še dobro in pri izkoriščanju mašine mora izkoristiti tudi delavca, ki pri mašini dela. Čeravno je izdelak mašine, ki dela pet let po 16 ur na dan isti, kakor če bi mašina delala 10 let po 8 ur na dan.

Kapitalist računa, da se mašina pokvari in izgubi na svoji vrednosti, ako tudi nič ne dela, on ima veliko več profita, da dela z mašino pet let po 16 ur, kakor da bi delal 10 let po 8 ur na dan. Izguba pri mašini bo tem manjša, čim več ur se z njo dela.

Zraven tega ima kapitalist še strah, da ne bi se med tem časom iznajdla druga, bolj moderna mašina, ki bi manj stala in bi več dela napravila in s tem njemu na trgu konkurenco delala. Kapitalist ima še veliko drugih razlogov, ki ga silijo k voščemu izkoriščanju, k podaljšanju dnevnega in nočnega dela.

Mašina vstraja. Kaj pa delavec? Njih moč je ubita v momentu, ko ženske in otroci povečajo njih število in ko na drugi strani mašina potrebuje vedno manj delovne moči.

Poročevalec nekega preiskovalnega odseka v dunajskem parlamentu, je leta 1883 glede zakonov za delavsko varstvo izjavil: V več tovarnah v Brnu gredo delavec v pondeljek v tovarno, da pridejo v soboto zopet vrn. Celi teden se preživijo s kruhom in žganjem, ki si ga za celi teden s seboj prinesejo, redki so dnevi, da si kupijo za par krajcarjev prejšnjega mesa. Ne spijo nikdar več kakor do 6 ur na dan in še to v kakšnem kotu tovarne. — Medtem, ko se je v času ročnega proizvajanja daljšalo delovni čas, bi se morala v devetnajstem veku potom zakona na delovni čas skrajšati in to v interesu delavskega zdravja. Neke delavski sovražnik je leta 1770 na Angleškem izjavil, da bi se moralo napraviti delovne hiše, v katerih bi se moralo delati 12 ur na dan in to da se odpravi lenoba. On je imenoval te hiše: "hiše strahu".

Nekaj let pozneje so prišle mašine, ki so podaljšale delovni čas na način, da je bila vlada primorana potom zakona prisiliti tovarnarje znižati delovni čas na 12

ur na dan, ali to samo za otroke od 14—16 let. To se je zgodilo leta 1860 ta je 90 let potem, ko je Anglež predlagal ustanovitev hiše strahu.

Podaljšanje delovnega časa se je potom mašin razširilo tudi na malo obrt, ker so mali obrtniki bili prisiljeni podaljšati delovni čas več kot v tovarnah, ker so mišili s tem tovarnam konkurirati. Ako se je delavstvu potom svojih organizacij posrečilo skrajšati delovni čas potom delovne pogodbe ali potom zakona, je na drugi strani kapitalizem iznašel nove mašine, ki so bolj hitro delale in nadomestile skrajšanje delovnega časa. Kapitalisti gledajo, da delavec ne zgubi na delu niti minute, ker to takoj opazijo.

Rad tega morajo delavci voditi težke boje za skrajšanje delovnega časa, ki je potreben zato, da se delavec odpočije, na drugi strani pa, da se več delavcev v delo spravi.

Bojevati se proti mašini, je neumnost. Ako mašina služi danes kapitalistu na škodo delavca, bo de ta mašina jutri služila celi družbi. To se bo zgodilo takrat, ko postanejo proizvajalna sredstva last cele družbe. V današnji družbi ne more delavstvo storiti drugega, kakor bojevati se za skrajšanje delovnega časa in odpravo skodnega dela, ker le s tem si olajajo bežo in izkoriščanje ter se okvpe za nadaljne boje. Tisti, ki ima pogum trditi, da bodo delavci dosegli vse svoje človeške pravice v današnji kapitalistični družbi, katera mora vse izkoristiti v korist posameznikov, je norec ali pa zlobec.

Delavci se morajo prepričati, da v današnji kapitalistični družbi, je splošna sreča in zadovoljstvo nemogoča.

Širom Amerike.

BANKIR USSTRELIL SVOJEGA BLAGAJNIKA.

Peoria, Ill. — E. M. Strausse, predsednik State Trust and Savingsbanke, je v dvoboju za zaprti vratni ubil Berne M. Meada, bančnega blagajnika.

Strausse in Mead sta bila kandidata za mesto bančnega predsednika. Volitev se je imela vršiti v januarju. Kako se je izvršil dvoboj, pripoveduje le izjava Straussevega advokata.

Pri n bilo navzočih pri dogodku. Osebe na ulici so slikale in en strel. Nekateri so se zbrali pred banko in na to je bilo slišati še dva strela. Ljudska množica pred banko je narasla in Strausse je stopil iz nje in rekel:

"Z mr. Meadejem sva imela spor in sem ga ustrelil."

Ljudstvo sodi, da sta se bančni predsednik in blagajnik sešla na banki slučajno. Strausse je bival v hotelu Jefferson, ki se nahaja nasproti banke. Dejal je svojim prijateljem, da gre na banko in da se vrne v petih minutah. Sodiijo, da je prišel na banko pred Meadom, kajti Mead je imel še sukno na sebi. Mead je bil v klubu Creve Coeur, ki se nahaja nasproti banke.

Joseph Weil, Strausseov advokat je po daljši konferenci podal izjavo, da sta se Strausse in Mead spirali radi bančne predsedniške kandidature. Mead lastuje za \$80,000 delnic od bančne glavnice \$140,000. Ponudil je Strausseju \$13,000 za \$10,000 delnic in ga obvestil, da bo kandidiral za bančnega predsednika.

Weil trdi, da je Mead napadel Strausseja in nastal je boj. Strausse je Meada ustrelil v silobranu.

Policijska preiskava je dognala, da je Mead težal na tleh in blizo njega samokres. Izstreljen je bil en naboj. Dva strela sta bila oddana iz Straussevega samokresa. Mead je še dihal, ko so prihiteli ljudje, a je umrl pred prihodom zdravnika.

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUZENJE.

Sedež v Chicago, Ill.

LEVEJEVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbil Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermenc, Ivan A. Kaker, Ivan Kusar, Anton Motz, Frank Mravija, Jacob Muha, K. H. Pogodich, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zabrie, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasiili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljatve je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

Krvavi prstni odtisi na steni so pričali, da se je Mead opotekal dvajset čevljev daleč, preden je padel. Zadet je bil dvakrat v glavo.

Strausse in Mead sta igrala veliko vlogo v takozvani "boljši družbi," ki ima malo ali nič boljšega na sebi kot proletarci.

AUTOBANDITJE OBSTRELILI POLICAJA.

Chicago, Ill. — Policaaj John B. Kelley je bil obstreljen, ko je hotel ustaviti avtobandite.

Kelley je dobil nalog, da pazi na sumljive značaje in avtobandite, ki v zadnjem času tvorijo veliko nevarnost za pasante in banke v Chicagu. Srečal je štiri take sumljive značaje in ko jih je pričel izpraševati, so manj odprli ogenj. Štiri krogle so zadele Kelleya v noge, na to so banditje poskakali na avtomobil in se odpeljali. Policijska so prepeljali v bolnišnico.

DELAVKE V KNJIGOVENSTVO SO DOBILE POVIŠANO MEZDO.

New York, N. Y. — V podjetju Schweitzer Press so povisali mezo delavkam v knjigovozniškem departmantu za dva dolarja na teden. Delavke v tem oddelku že skozi več let niso dobile povisiranja in tudi sedaj jim tvrdka ušama od sebe povisala mezde. Zanje so se potegnili organizirani ertkostavci in tiskarji, nastavljeni v podjetju.

V New Yorku dela v knjigovozniški obrti okoli 2000 deklet. Zdjaj prične s kampanjo za povisjanje mezde v vseh velikih tiskarnah.

Organizacija knjigovozskih delavcev je izdala geslo, da mora biti za enako delo tudi enaka plača. Organizacija ertkostavcev in tiskarjev podpirajo gibanje knjigovozskih pomočnikov in delavk.

NOVA MOKA.

Minneapolis, Minn. — Danes so pričeli mletiti žito po novih določbah, ki jih predpisuje mlinski oddelek v žilviski upravi.

Nova moka bo malo bolj temna, toda po izjavi Charles C. Boveyja, predsednika Washburn-Crosbyja, bo ravnotako dobra kot sedanja.

Po Božiču ne bodo izdelovali več moke najfinejše vrste, ki je prihajala na trg pod posebnimi znamenjami.

Po 25. decembru ne bodo smeli vporabiti za 196 funtov najfinejše moke več kot 264 funtov čiste pšenice. Do sedaj so porabili od 270 do 275 funtov pšenice za 196 funtov najfinejše moke.

ŽENA POBITA NA ULICI NA TLA.

Chicago, Ill. — Sedemletna Rozimenditay je gledala akosi črno, ko je neki tujec z dvema silnima udarcema pobil njo črno na ulici na tla. Tujec je imel v rokah gorjajočo in je po napadu zbežal.

Mrs. P. Gavin in Mrs. C. W. Gundy, ki stanujeta v isti hiši, sta tekli na ulico in naleteli na tujo ženo, ki se je zgrudila na tla.

"Nekdo me je udaril," je zamrmrala tujka in se onesvestila.

Policijska je bila kmalu na mestu in je dognala, da je bila tujka bogato oblačena. Blizo nje je ležal kos vojnice. Žena je stara okoli 35 let, ima rdeče lase in dva zlate zoba. V eni njeni nogavici so našli \$7. Visoka je 5 čevljev in 5 palev in tehta okoli 155 funtov.

Tujko so prepeljali v bolnišnico in zdravniki izjavljajo, da teško okrevaja.

HAVAJSKIH SLADKORNIM NABADNIKOM RASTE PROFIT.

Washington, D. C. — Claus Spreckels je izjavil pred Reedovo komisijo, ki preiskuje razmere v sladkorni in premogovi industriji, da bo ameriško ljudstvo plačalo havajskim sladkornim nabadnikom v letu 1918 \$9,000,000 več profita, če Hooverjeva uprava tako uredi cene, kot je v narčtu.

Herbert Hoover je sedel nekaj čevljev proč od Sprecklesa, ko je govoril sladkorni tovarnar. Ob koljen je bil od uslužbencev sladkorne uprave, ki so mu vedno šepetali. Mr. Hoover je prav pazno poslušal zasliševanje.

Nasproti mr. Hooverja je sedel Earl D. Babst, ki ima prvo besedo med sladkornimi industrijalci.

"Kajzer je vzel New York".

pravijo Nemci.

Baltimore, Md. — John A. Clarke, ameriški vojak na Francoskem, piše od tam, da se je v družbi z drugimi Američani pogovarjal z nemškimi ujetniki, ki so mu povedali, da še danes ne verujejo, da so ameriške čete v Evropi. Nemški vojaki pravijo, da so Američani v ameriške uniforme preoblečeni Angleži, ki s tem blufajo Francoze. Nemški častniki so averili svoje vojake, da Amerika še ni poslala niti enega vojaka v Evropo, pač pa je skjzer poslal veliko armado Nemcev čez morje, ki so že vzeli New York in zdaj zmagovito marširajo proti Washingtonu.

S takimi pravljicami pitajo čoholi prusjaki svoje zaslepljene in sestrane vojake.

Vesti iz Rusije.

(Nadaljevanje s prve strani)

niso pustili blizo. Trockij je začel izdajati revolucionarni list v nemškem jeziku, ki je pa prepovedan med Nemci.

Petrograd, 25. dec. — 250 oseb je bilo ubitih in ranjenih pri vinskih izgrelih v Petrogradu. To številu pa še ni popolno.

Petrograd, 25. dec. — Uradni časnikarski hiro poroča, da se bliža 100.000 kavkaške armade u pomornim kozakim četam za hrbet. Začasna ukrajinska vlada je pripravljena doseči sporazum z vlado sovjeta. V Kijevu se vrše pogajanja.

Bolševiki ustavili gradnjo obrambnih pozicij.

Stockholm, 25. dec. — Iz Petrograda javljajo, da je komisar za vojaške zadeve ustavi militaristično delo — gradnjo utrdb, barak, postaj itd. — na ruski fronti. Delavce bodo izplačali in podali domov, tehnični štabi se razpuste in dogotovljene zgradbe s preostalim materijalom vred vzamejo v svoje področje delegatje krajevnih delavsko-vojaških odborov.

Po naredbi železniskega komisarja so odbori železničarjev prevzeli kontrolo nad železnicami.

V Avstriji računajo na šivila iz Rusije.

Amsterdam, 25. dec. — Iz Dunaja javljajo, da se kmalu odpre uvoz šivil iz Rusije v Avstrijo, ako ugodno izpadejo mirovna pogotrebšnja so že v teku.

VESTI Z BOJISCA.

KRAV BOŽIČ.

Letošnji Božič je bil zelo krav na vseh frontah. Na italijanskem bojišču v gorah je divjala dva dni silovita bitka. Berlin javlja, da so Avstro-Nemci izvojevali zmago v dolinama San Lorenzo in Franzela na obeh straneh Brente; 9000 Italijanov je bilo ujetih, med katerimi je 370 častnikov. Italijanski vojni stan priznava, da so se Italijani umaknili v nedeljo, toda v ponedeljek so okupirali izgubljene pozicije. Na Francoskem so bili večerji topniški boji. Okolici ameriških čet je bil ves dan pod artiljerijskim ognjem. Angléški letalci so vrgli več bomb na nemško mesto Mannheim ob Reni. Pet nemških eroplanov je bilo vrženih na tla.

Italijani vrgli Avstrijce čez Piavo. Rim, 25. dec. — Vojni stan poroča, da so Italijani vrgli Avstrijce, ki so prekorčili Piavo pri Piave Vecchia, nazaj čez reko. Na severnem koncu fronte so Avstro-Nemci okupirali nekaj pozicij v okolici gore Buso Valbella. Italijani izvršujejo protinapade.

Francozi uničili 18 nemških eroplanov. Paris, 25. dec. — Uradno javljajo, da so francoški avijatiki v zadnjih par dneh imeli okrog sto spopadov z Nemci in vrgli so na tla 18 sovražnih eroplanov. V tem času so francoški letalci zmetali 18.000 kilogramov (blizo 20 ton) bomb na nemške postaje, skladišča in tovarne za sovražno fronto.

Prodiranje Angležev v Palestini. London. — Čete generala Allenbyja v Palestini so zadnje dni okupirale šest mestec severno od Jeruzalema, med katerimi je tudi znano zgodovinsko mestec Betlehem. Štiri milje severno od Jafa so Angleži ovvojili razen Betlehema sledeče kraje: Kurbet, Hadrah, Šejk-Musanis, Tir-Beket in El-Nakras. V teh bojih je bilo utih 335 Turkov in vpljenih 11 strojnih pušk.

Druga angleške čete so okupirale Basasand, dva milja severovzhodno od Betanije. Tam so bili odbiti trije turški protinapadi.

Podrobno poročilo o okupaciji Betlehema, rojstnega kraja Kristovega, ki je prišlo pravkar za Božič, opisuje, da so imeli Turki tankaja zelo močne utrdbe z mnogimi lahkim baterijami zvezaj mesteca. Čete, ki so dobile nalogo vzeti Betlehem, so obkobile mesteca od dveh strani in prisili le sovražnika, da se je umaknil.

Turške čete, ki so ušle proti severu, ko je padel Jeruzalem, so v neprestanem spopadu v majhnih oddelkih z angleškimi prednjimi stražami. Angleži so zasledili več mostov. Oljska gora nad Jeruzalemom je ena najboljših opazovalnih postojank v Palestini. V jasnem vremenu je videti s te gore vsako gibanje 8000 jardov daleč; videti je tudi čolne na Mrtem morju in vijugasto strugo reke Jordan na milje daleč.

Angleži so od začetka svojih operacij v Palestini vplenili 99 težkih topov, 400 vozov raznih velikosti, 118 strojnih pušk, 7000 navadnih pušk in čez deset milijonov strelnih nabojev.

Nemška vlada suspendirala socialistični list. Amsterdam, 25. dec. — Iz Berlina poročajo, da je vlada suspendirala glasilo večinskih socialistov "Vorwaerts" za tri dni, kar je pisalo, da štirideset milijonov ljudi strada v Nemčiji.

Naznanila in vabila. Pozor društveni tajniki! Leto se bliža h koncu in mnogim naročnikom poteče naročnina. Opozorite člane na prvi društveni seji, da ponove naročnino. Bratje, storite svojo dolžnost napram svojemu listu!

Adamsburg, Pa. — Na seji društva Thom in Svet, št. 181, S. N. P. J., so bili izvoljeni za bodočo leto sledeči uradniki: pred. Anton Vizek, Box 121, Adamsburg, Pa.; tajnik Andrej Gnezda, Box 37, Adamsburg, Pa.; zapisnikar: Anton Bogataj; blag. Ivan Tarle, Box 119, Adamsburg, Pa. Nadzorni odbor: Matija Stefančič, Martin Luxar in Josip Jenko. Reditelj: Marko Bizzi. Opozorjam vsa člane, posebno oddaje se, naj se v bodoče obnašajo v vseh društvenih zadevah na novoga tajnika

na zgoraj naštev. Obenem se zahvaljuje za izkazano naklonjenost od strani članov v minulem letu. — Jos. Jenko, bivši tajnik.

Hibbing, Minn. — Naznanjam članom društva Hibbing, št. 123, S. N. P. J., da se v bodočo naše seje vrše vsako tretjo nedeljo ob 2. popoldne, to je eno uro prej kot dosedaj. Da se o pomoru namarnosti članov, ki se nikakor nečejo udeleževati društvenih seji, se je sklenilo, da se bomo v bodoče v tem oziru držali strogo pravil, to je suspendirali bomo vsakega ki se ne bo ravnal strogo po pravilih. — Nadalje vas pozivam, da se gotovo udeležite bodoče seje, ker imamo rešiti mnogo važnih zadev. Upoštevatje to, in vršite vaše društvene dolžnosti. M. Paver, tajnik.

Bellaire, O. — Naznanjam članom društva Slovenski Bratje, št. 258, S. N. P. J., da je bil sklep zadnje redne seje, da bo vsak, ki se ne udeleži trob zaporednih sej, za dva dolarja suspendiran v slučaju bolezni. Izveti so le oni bolniki in tisti, ki bodo dokazali, da so bili iz opraviljivih vzrokov za drzani. To naj si vsakdo dobro zapomni, da se bo potem godrnjanja in izgovarjanja "nisem vedel." — V društveni odbor za bodočo leto so bili izvoljeni sledeči: pred. Rudolf Tomazič, podpredsednik: Jakob Tomšič. Taj. in blag.: Alois Pavlinič. Zapisnikar: Florjan Pretnar. Nadzorni odbor: S. Mrkobrada, R. Subat in J. Malovec. Bolniški odbor: I. Sirk, T. Sablič, Reditelj: J. Perman. Društveni zdravnik: Dr. H. F. Vidman in dr. Kaiser, oba v Bellaire, O. — Opozorjam vas tudi, da redneje plačujete društvene ansemente. Tisti, ki ne mislijo plačati za ta ali drugi mesec, bo najbolje, da tajniku o tem sporoče. Najbolje bo še, da plačujete vaše prispevke redno in se s tem izognete aeljubim suspendacijam, menit in gl. uradu pa pripravite nekoliko dela.

West Park, O. — Cenjeno občinstvo od tu in okolice je uljudno vabljen na veselico, ki jo priredi društvo Delavce, št. 257, S. N. P. J., dne 31. decembra (Silvestrov večer) ob 7. zvečer v prostorih brata August Oblaka. Igrala bo izvrstna godba na harmoniko. Zvazstransko postrežbo bo dobro preskrbljeno. Vstopnina \$1. Društvo Delavce kliče vsem "dobrodoliti!" Veselični odbor.

Glencoe, O. — Društvo Jutrnja Zora, št. 54 SNPJ, priredi dne 31. dec. (Silvestrov večer) plesno veselico v dvorani Weaver Union. Na to veselico uljudno vabimo vse cenjene rojake, da se udeležijo v obilnem številu. Člane našega društva opozorjam na to prireditve, katere naj se gotovo udeležijo. Naše društvo priredi veselico samo enkrat v letu in dolžnost članov je, da se je udeležijo. Čemu pustiti vedno enim in istim članom vse društveno delo? Poleg tega moramo pri tej veselici biti vsi aktivni tudi zato, da naspramo nekoliko dobička. Stroškov pri društvu imamo mnogo, a 10c od člana mesečno ni dovolj za pokrivanje vseh stroškov. Zato kličemo: Vsi na veselico! — Odbor.

Broughton, Pa. — Članom društva Zvezda, št. 52, S. N. P. J., naznanjam sklep zadnje letne seje meseca decembra, ki se glasi: Vsak član društva Zvezda se mora osebno ali pisмено ogledati pri društvenem tajniku in podati pisмено izjavo, v kateri izreče svojo željo glede pogreba, to je da li hoče v slučaju smrti, civilni ali cerkveni pogreb. — K sprejetju tega predloga so nas vodile izkušnje, ki smo jih večkrat imeli ob takih prilikah. Člani društva in drugi, ki so imeli stike s pogrebom, se mnogokrat niso mogli zediniti glede načina pogreba. Vesel tega nam je zdelo potrebno nekaj ukreniti v tem oziru in po našem mnenju bo to še najkrajša pot. Želja vsakega člana bo zabeležena v društveni knjigi in v slučaju smrti bo društvo takoj na jasnem, kake korake naj se zavzame v zvezi s pogrebom. — Ponovno je bil potr-

jen predlog, da se za en mesec suspendira vsakega društvenega odbornika in bolniškega obiskovalca, ki ne bo veselo vrtil svojih društvenih dolžnosti. — Jakob Dolenc, tajnik.

Lawrence, Pa. — Cenjeno občinstvo iz tukanjske okolice uljudno vabimo, naj se udeležijo veselice, ki jo priredi socialistični klub št. 184, dne 12. januarja v dvorani društva Prosveta št. 245 SNPJ, v Lawrence, Vstopnina 50c. Damsko vstopnino proste. Pričetek ob 7. zvečer. Igral bo izvrstna orkester. Za obilo udeležbo se priporoča odbor.

Caston, O. — Opozorjam člane društva Caston, št. 315, S. N. P. J., da je bil sklep seje 16. decembra, da se bodo seje v prihodnjem letu vršile vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne na 1220 Ave., N. E., v John Kovacevi dvorani. Toliko na znanje članom, ki niso bili navzoči na zadnji seji. — Blaz Očlar, tajnik.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLIŠKO TOLMAČ. Knjiga obsega poleg slovenskega slovnice, slov. angl. razgovore za vsakdajne potrebe, navedbo za angleško pisanje, splošnega angleških pism in kako se postane ameriški državljan. V rbo tega imi knjiga dozdaj največ slov. angl. in angl. dozdaj.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za pričetek angleščine in ne bi smelo biti slovenskega nacijonca ki bi to knjigo ne imel.

Knjige trde in okorne v platenu vezani (430 strani), vsaka \$2.00 in je dobili pri

V. J. Kubelka, 530 W. 145th St., New York, N. Y. Pišite po snak slovenskih knjig.

Virginia, Minn. Ky, Minn. Se priporočamo v obliak SAVOLAINEN CO. Zlatarji in druge srebroarinske. 29 East Superior Street. DULUTH, MINN. Nasledniki Erd's Jewelry Store.

Zastoni

krasni stenski koledar za leto 1918.

- Z vsakim naročilom od \$1.00 ali več zdravil iz svetovne znanosti lekarna PARTOS v New Yorku. PARTOLA, za čiščenje krvi in ledene ter nerodno stolico \$1.00 PARTOCOUGH, zoper kašel in prehlajenja 1.00 RUMATIN PARTO-P (prašek), zoper revmatizem in vnetolj. 2.00 LIBE, zoper glavoboli. 1.00 PARTO-GLOBE, za ledanje krvi in živčni organizem 1.00 PARTOLIN, zoper izpadanje las. 1.00 PARTO-BINQUITS, zoper nohtne in pokvarjene kri 4.00 Nadalje zdravila na vse neznane in znanje, kakor tudi tajne bolezni. — Knjigo "Pot k zdravju" pošljamo sastonj in poštne proste. Pisma naslavljajte na:

The Partos Pharmacy 168-2nd Ave. New York, N.Y.

1917 :- 1918 Si štejem v dolžnost, da si vzamem nekoliko časa ob Praznikih, da se zahvalim vsem svojim prijateljem in odjemalcem v preteklem letu, za njih naklonjenost napram meni in moji trgovini. Obenem se Vam priporočam tudi še za naprej. Bodite prepričani, da bodem vsrtegal vsem Vašim željam v Vaše zadovoljstvo. Srečno in veselo novo leto 1918. Vam želi Vaš Frank Stonich 7 W. Madison St., Chicago.

\$100 na vsaka 2 tedna. in tudi več, zaslužijo naši delavci. Premog je 4 do 6 čevljev visok; plačo smo povisali s prvim novembrom; stalno delo vedno dovolj vozov; nove hiše so na razpolago. Življenjske potreščine so enene in dobro delovno stanje. Uniški premo-gorov — odprta delavnica. Pridite pripravljeni za delo s C. & O. Ry. Železnico ali pa pišite na Andrew Sergeli, 4 Smithfield St., Pittsburg, Pa. THE ELKHORN PINEY COAL MINING CO., STANAFORD, W. VA.

Zdravilo zoper kašelj. Kedar potrebujete zdravilo zoper kašelj, tedaj potrebujete dobrega. Nikoli se neboš zmotili, če zahtevate dobro preiskavano in učinkovito zdravilo, zman kot Severa's Balsam for Lungs. (Severov Balsam za pljuča). Ne redite camo: "Zelim nekaj za moj kašelj." Navedite se zahtevati zdravilo po njegovem polnem imenu, da se izognete nadomestitv. Zadnjih 57 let je Severov Balsam za pljuča uspešno zdravil kašelj in prehlade in take bolezni, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri influenci, vnetju sapnika, oslovskem kašlju, hripavosti in vnetju grla. Ista je izvrsten za odrasle in otroke. Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsepovsod. Severa's Cold and Grip Tablets. Severova droščinska zdravila so nastrojena v lekarnah vsepovsod. Zahlevajte "Severova" po njihovem polnem imenu. Če jih ne morete dobiti v domači lekarni, naročite jih naravnost od W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

POZORI! POZORI! Ali še vseic za edine slovenske brusilnice in trgovine z brivsko pripravo? Kdor hoče imeti od 5 do 15 let izumena brivice, stroje za brivice, stroje za rezanje las in vse hitreje in vrnice pripravice, naj se odprta pri meni. Vseho pri meni kupljeno vseino ovdje nabavim enkrat brezplačno. Kdor ni s ligom zadovoljen, se mu denar povrne. Barbarske brivice se vedilejo po vseh na spodaj omenjeni mestih. Vse in dale izumena. Se pripravljamo! F. K. BAUZON, 5920 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Največja Sl. zlatarska trgovina Frank Černe 6033 St. Clair Ave. Cleveland, O. Kopna in stenska ure, pretane in medaljonske vseh Niv. Jednot in Zvez, brošice, zapustnice, diamantne pretane in lavalirje, veriice L. I. d. POUKVALJAMO: ure in druge sisteme po niki ceni. PODRUŽNICA COLUMBIA GRAMOFONOV in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo sa lahke mesečne odplačila. Pišite po snak, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugo kopite. Najboljše blago. Najnižje cene.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo z največjim zaupanjem. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in čislanje od strani številnih odjemalcev. Mala povisjanje cen je sedanja potreba, da se obrani zanesljiva vsebina izdelkov. Bratili smo se dolgo soper dragino na vseh številnih potreščinskih naših, a novi vojni davci nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cene nekoliko povisati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo vsilke več plačevati za potreščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar vpi plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

toraj ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stalne. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročeni in splošnih v ledod. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti ledode in odstrani iz notranjine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšno breg zlovrčnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakršne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno šarče rudiče vino. V zadnji zabasnosti, neprichavnosti, glavobola, polglavobola, nervingnosti, navdane slabobe, kakor tudi v ledodnih neprilikah, ki rade nadlegujejo tenake ob spremembi štija ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo pila, že rabite ta lek, hote nali in s njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrignj in oteklin itd., tudi za drgnenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijeto zdravilo za navadno rano notraj. Posnaba za ispiranje grla in usti; izotako na čiščenje ran, izpuščajev in drugih kolnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJSE NAORADE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH KAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1916.

JOSEPH TRINER Manufacturing Chemists 1333-1343 So. Ashland Ave. CHICAGO, ILLINOIS

FRANK FUZER Pri meni se dobi stanovanje in hrana ob vsaki priliki. Posebno pozornost obračam do potnikov. Dobra in točna postrežba. 228 Reed St.—Tel. Han. 3843 y. MILWAUKER, WISC.

FRANK BREGANT Se priporoča rojakom in znancom za obilen obisk. Prenehilna, dobra pijača in fine smodba. Točna in dobra postrežba. (Tel. Hanover 4990.) 263 Reed St., Milwaukee, Wis.

AMERIŠKO-SLOVENSKA PRATIKA ZA LETO 1918 je leila. Med drugim vsebuje tudi velevalne najnovejše DELAVSKE ODŠKODNINSKE POSTAVE za vsako državo posebej.—Cena s poštnino 13c. Naročite takoj. PRATIKA PUBLISHING CO., 45 Vesey St., NEW YORK, N. Y.

KUPUJEM IN PRODAJAM stare in nove knjige, rokopise, listine, zemljevidne, karte, slike, fotografije, glasbene, in druge stvari. N. V.

Glavni urad. Vel. Lovčinski. Stavbinstvo in poštne zadeve. "FAKELAD". FRANK KRENE IZVRSTNA POSTREžBA vogal 27. ulica in Lovčinski Ave. Chicago, Ill.

Proletarec je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socialnem, bi ga moral redno štiti! pravo slovo socializma. Naročnina vsake \$2.00 na leto, \$1.00 na pol leta. Naslov: PROLETAREC 4008 W. 51st St. CHICAGO, ILLINOIS

Slavia, št. 1. Izobčen: Geo. Sabotnich, e. 25334.
 Triglav, št. 2. Izobčen: Frank Oberstar, e. 26960.
 Adria, št. 3. Izobčeni: Rose Mihalo-
 vic, e. 24453, Mary Milnac, e. 26736.
 Novo pristopili: John Londer, e. 28041,
 Janko Gillinj, e. 28042, Tony Ueman, e.
 28043.
 Bratstvo, št. 4. Izobčeni: Millat Ant,
 e. 25346.
 Naprej, št. 5. Izobčeni: Mihael Basko-
 vic, e. 2794, Fr. Martinčič, e. 19375, A.
 Janežič, e. 17057, Ima. Lautžar, e.
 23547, Fr. Hočevar, e. 20567, Fr. Dro-
 šina, e. 26007, Joe Golič, e. 22831, And.
 Polan, e. 22192. Novo pristopili: Fr.
 Uenik, e. 28044.
 Delavec št. 8. Izobčeni: Julija Ku-
 mar, e. 19560, John Plemelj, e. 21556,
 Joseph Sznarik, e. 7304, Rose Spane, e.
 16350, Joseph Spane, e. 19986. Novo
 pristopili: John Roje, e. 28045, Anton
 Orlak, e. 28046.
 Bratstvo Naprej, št. 9. Novo pristopila:
 Hermina Cokelj, e. 28047.
 Sokol, št. 11. Novo pristopili: Joseph
 Klarič, e. 28048.
 Edinost, št. 13. Izobčeni: Frank Lu-
 ković, e. 25034, Marjan Baras, e. 19118,
 Frank Drašković, e. 23938. Novo pri-
 stopili: John Klep, e. 28049, Vencil
 Klak, e. 28050.
 Sluga, št. 14. Umri: Anton Mavec, e.
 24216. Novo pristopili: Stefan Grabolj-
 sek, e. 24051, Frank Pezdin, e. 28052.
 Sluga št. 16. Izobčeni: V. Jelincar, e.
 2181, V. Golihleb, e. 21835. Novo pri-
 stopili: John Wolgemut, e. 28053, Matt
 Demshar, e. 28054, Frank Tomše, e.
 28055, Martin Zitnik, e. 28056, Joseph
 Klementič, e. 28057, Mike Kochar, e.
 28058, Alois Javornik, e. 28059, John
 Adam, e. 28060, Wenel Salek, e. 28061,
 John Rušar, e. 28062, Joseph Bovich, e.
 28063, Paul Gubeljak, e. 28064, Vine
 Janoš, e. 28065, Ahačij Sznarik, e.
 28066, Albert Fellinger, e. 28067, John
 Milng, e. 28068.
 Hlad, št. 17. Izobčeni: Rudolph Paher,
 e. 28069. Novo pristopili: Matt Ostank,
 e. 28069.

Opomba: Tajniki, ki opazijo kakšne napake v imeniku svojega društva, naj nemudoma obvestijo gl. urad, da se napaka popravi.

Spremembe pri krajevnih društvih za mesec november 1917.

Slavia, št. 1. Izobčen: Geo. Sabotnich, e. 25334.
 Triglav, št. 2. Izobčen: Frank Oberstar, e. 26960.
 Adria, št. 3. Izobčeni: Rose Mihalo-
 vic, e. 24453, Mary Milnac, e. 26736.
 Novo pristopili: John Londer, e. 28041,
 Janko Gillinj, e. 28042, Tony Ueman, e.
 28043.
 Bratstvo, št. 4. Izobčeni: Millat Ant,
 e. 25346.
 Naprej, št. 5. Izobčeni: Mihael Basko-
 vic, e. 2794, Fr. Martinčič, e. 19375, A.
 Janežič, e. 17057, Ima. Lautžar, e.
 23547, Fr. Hočevar, e. 20567, Fr. Dro-
 šina, e. 26007, Joe Golič, e. 22831, And.
 Polan, e. 22192. Novo pristopili: Fr.
 Uenik, e. 28044.
 Delavec št. 8. Izobčeni: Julija Ku-
 mar, e. 19560, John Plemelj, e. 21556,
 Joseph Sznarik, e. 7304, Rose Spane, e.
 16350, Joseph Spane, e. 19986. Novo
 pristopili: John Roje, e. 28045, Anton
 Orlak, e. 28046.
 Bratstvo Naprej, št. 9. Novo pristopila:
 Hermina Cokelj, e. 28047.
 Sokol, št. 11. Novo pristopili: Joseph
 Klarič, e. 28048.
 Edinost, št. 13. Izobčeni: Frank Lu-
 ković, e. 25034, Marjan Baras, e. 19118,
 Frank Drašković, e. 23938. Novo pri-
 stopili: John Klep, e. 28049, Vencil
 Klak, e. 28050.
 Sluga, št. 14. Umri: Anton Mavec, e.
 24216. Novo pristopili: Stefan Grabolj-
 sek, e. 24051, Frank Pezdin, e. 28052.
 Sluga št. 16. Izobčeni: V. Jelincar, e.
 2181, V. Golihleb, e. 21835. Novo pri-
 stopili: John Wolgemut, e. 28053, Matt
 Demshar, e. 28054, Frank Tomše, e.
 28055, Martin Zitnik, e. 28056, Joseph
 Klementič, e. 28057, Mike Kochar, e.
 28058, Alois Javornik, e. 28059, John
 Adam, e. 28060, Wenel Salek, e. 28061,
 John Rušar, e. 28062, Joseph Bovich, e.
 28063, Paul Gubeljak, e. 28064, Vine
 Janoš, e. 28065, Ahačij Sznarik, e.
 28066, Albert Fellinger, e. 28067, John
 Milng, e. 28068.
 Hlad, št. 17. Izobčeni: Rudolph Paher,
 e. 28069. Novo pristopili: Matt Ostank,
 e. 28069.

Sokol, št. 20. Izobčen: Martin Križak,
 e. 16941. Novo pristopili: Geo. Lazaroff,
 e. 28070.
 Orsi, št. 21. Izobčeni: Joseph Henig-
 man, e. 9034. Novo pristopila: Rose Vi-
 der, e. 28071.
 Bratje Svoboda, št. 22. Izobčeni: John
 Sare, e. 294, Joseph Tokin, e. 9867.
 Novi Dom, št. 23. Novo pristopila:
 Katarina Starin, e. 28072.
 Naš Dom, št. 33. Novo pristopila:
 Josefa Rosenberger, e. 28073.
 Narodni Vitez, št. 39. Umri: Jos.
 Rudanović, e. 16922. Novo pristopili:
 John Plat, e. 28074, John Serjav, e.
 28075.
 Slovenija, št. 41. Novo pristopili: Fr.
 Brezjak, e. 28076.
 Aurora, št. 43. Izobčeni: Jerry Slez-
 nikar, e. 22277, Anton Kiffner, e. 21604.
 Umri: oseh Vrtar, e. 6383.
 Danica, št. 44. Izobčeni: John Mila-
 vec, e. 21485.
 Illinois, št. 47. Novo pristopili: Cecila
 Banich, e. 28077, William Breger, e.
 28078, Martin Banich, e. 28079.
 Ljubljana, št. 49. Novo pristopili: Fr.
 Oulur, e. 28080.
 Skala, št. 50. Novo pristopila: Mary
 Vrabčič, e. 28081.
 Zvezda, št. 52. Izobčeni: Jacob adnik,
 e. 17677, Umri: Peter Kalan, e. 22432.
 V Boj, št. 53. Izobčeni: John Man-
 delj, e. 11027, Aloisija Mandelj, e.
 12814. Novo pristopili: Joseph Gubani,
 e. 28082.
 Slovenija, št. 56. Novo pristopili:
 Leopold Maracher, e. 28083.
 Planinar, št. 57. Novo pristopili:
 Frances Primorčič, e. 28084, Mary Po-
 točnik, e. 28085.
 Zavednost, št. 59. Izobčeni: Jos. ph
 Frigelj, e. 13307. Novo pristopila: na
 H. Koss, e. 28086.
 Simon Gregorič, št. 60. Novo pristopila:
 Franciška Heršič, e. 28087.
 Sparta, št. 61. Izobčena: Mary Bo-
 žič, e. 28082.
 Bratska Sluga, št. 62. Izobčeni: John
 Brajha, e. 25397, Frank Udovičič, e.
 28089.
 Slovenska zastava, št. 64. Izobčeni:
 Anton Ogrin, e. 280937.
 Slovenec, št. 65. Novo pristopili: Ja-
 cob Nagode, e. 28088, Agnes Nagode, e.
 28089.
 Napredak, št. 69. Izobčen: Marko
 Rek, e. 9267.
 Grad, št. 74. Izobčen: Frank Ro-
 bava, e. 12292.
 Slovenec, št. 75. Izobčen: Joseph Bu-
 šar, e. 23990.
 Dobrodolci, št. 79. Novo pristopili:
 Bernard Demark, e. 28090.
 Solnce, št. 81. Izobčeni: Vinko Vuk-
 nič, e. 14085.
 Planina, št. 83. Izobčeni: Fr. Baudč,
 e. 12396, Peter Sajatovič, e. 8468.
 Slovenski Delavec, št. 85. Novo pri-
 stopil: Karl Kajfek, e. 28091.
 Slovenski Dom, št. 86. Izobčeni: Mary
 Vidmajer, e. 18939, oha Vidmajer, e.
 15872.
 Prostonoselci, št. 87. Novo pristopili:
 Tony Jakovič, e. 28092, Frank Smolčič,
 28093.
 Dobri Bratje, št. 88. Izobčen: Frank
 Smolčič, e. 28093.
 Dobri Bratje, št. 88. Izobčen: Frank
 Glušič, e. 18021.
 Rožna Dolina, št. 98. Novo pristopili:
 Rudolph Grudnik, e. 28094, John Ben-
 dikič, e. 28095.
 Zarya Svoboda, št. 93. Izobčeni: Fr.
 Stepec, e. 15368, Frank Kosmač, e.
 18067.
 Bratje Vajsaenega, št. 96. Izobčeni:
 Rudolph Stuček, e. 23248.
 Krim, št. 97. Novo pristopili: Tony
 Jago, e. 28096, Marko IIIH, e. 28097,
 Anton Pelepič, e. 28098.
 Trdnjava, št. 101. Izobčeni: Tony En-
 del, e. 22524. Novo pristopili: Ivana Ben-
 kovska, e. 28099, Ojseph Vidakovič,
 e. 28100, Martin Dolarič, e. 28101, Stevo
 Popovich, e. 28102.
 Nada, št. 102. Izobčeni: Agnes Pengo,
 e. 23969, Josefa Sepčič, e. 11187, Anu
 Maslak, e. 22108.
 Jutrzanja Zora, št. 103. Umri: Josefu
 Brgles, e. 27035.
 Studenček, št. 105. Izobčeni: Matt
 Jermam, e. 22972.
 Jutrzanja Zora, št. 108. Izobčeni:
 Franciška Varoga, e. 17099.
 Orsi, št. 109. Izobčeni: Jacob Zoretich,
 e. 15103.
 Slovenski Rodar, št. 110. Izobčeni:
 Gosp. Volkovič, e. 25572, Frank Cvar,
 e. 72546.
 Slovenski Sinovi, št. 112. Izobčeni:
 Louis Bixjak, e. 25073.
 Mangart, št. 113. Novo pristopili: Leo
 Zupančič, e. 28103.
 Novi Dom, št. 117. Izobčen: Joseph
 Vidmar, e. 19103.
 Gorenje, št. 120. Izobčeni: Drag Ma-
 rotič, e. 11202, George Kaudič, e. 15119,
 Stevo Majnarčič, e. 21952, Stevo Majna-
 rič, e. 21653, Blaž Lončar, e. 22951.
 veza Detroitških Slovencev, št. 121.
 Izobčeni: oseh Novak, e. 19446, Ant.
 Bolekjav, e. 26813, Joseph Kotar, e.
 25739. Novo pristopili: Ivan Belar, e.
 28104, Florence Strah, e. 28105, Theo-
 dore P. Mihaljčević, e. 28106.
 Grad, št. 122. Izobčeni: Tony Jakič,
 e. 23066, oha Rupnik, e. 22273, John
 Novak, e. 16052, John Jere, e. 22509.
 Novo pristopila: Uršula Zaverl, e.
 28107.
 Vipava, št. 123. Izobčeni: Frank Ra-
 beršek, e. 25122, Stevo Cvančiger, e.
 19033.
 Hibbing, št. 125. Novo pristopili:
 John Ozanich, e. 28108.
 Primož Trubar, št. 126. Izobčeni:
 Rafael Ross, e. 13419.
 Eyelech, št. 130. Izobčeni: Aloisija
 Adamič, e. 27551. Novo pristopile: Neša
 Gerušič, e. 28109, Frances Gerušič, e.
 28110.
 Michigan, št. 136. Izobčeni: Marijar
 Mrkanjevič, e. 15853.

Napredak Slovan, št. 254. Izobčeni:
 Martin Martinčič, e. 27391.
 Zvezda Slovan, št. 255. Izobčeni:
 Anna Konstantinovič, e. 22160.
 Karl Marka, št. 256. Novo pristopili:
 Frank Vidmar, e. 28179.
 Slovenski Bratje, št. 258. Izobčeni:
 John Kinkela, e. 28280. Novo pristopili:
 Teodor Vučelich, e. 28180, Mileta Mi-
 kasinovič, e. 28181.
 August Bebel, št. 259. Novo pristopili:
 John Veber, e. 28182.
 Hrvatska Vila, št. 261. Novo pristopili:
 Vinko Buhanj, e. 28183, Joep
 Vidar, e. 28184.
 Slovenec, št. 262. Novo pristopili:
 John Buhaling, e. 28185.
 Bratje Ljubzena, št. 262. Novo pri-
 stopili: Joseph B. Jovec, e. 28186.
 Zvezda se Proda, št. 263. Novo pri-
 stopili: Joseph B. Jovec, e. 28187.
 Michigansko Jazero, št. 266. Umri:
 Frank Protopavik, e. 27127.
 Bratje Slovan, št. 267. Novo pristopili:
 Andrej Mostak, e. 28188.
 Prvi Maj, št. 268. Izobčeni: Geor. e
 Hočevar, e. 23397.
 Nova Svoboda, št. 271. Izobčeni:
 Nik Holčič, e. 27810, Joseph Blat, e.
 28291.
 Kmetička Nada, št. 273. Novo pri-
 stopila: Agnes Krašovec, e. 28189.
 Abraham Lincoln, št. 276. Izobčeni:
 Peter Litiak, e. 28190.
 Zvezda Križevak, št. 278. Izobčeni:
 Matt Pavlic, e. 28297.
 Delavci, št. 280. Novo pristopili: Ig-
 nac Grečenc, e. 25190.
 Slovenec, št. 282. Izobčeni: Jenale
 Semrov, e. 28306, Ignac Semrov, e.
 28299.
 Bratje Slovan, št. 285. Izobčeni:
 Stefan Gosko, e. 26451, Joseph Burak,
 e. 24102, And. Huzarek, e. 26452.
 Slovenska Gorica, št. 287. Novo pri-
 stopili: John Postotnik, e. 28191.
 Zmaga, št. 290. Novo pristopili: An-
 ale Areh, e. 28192, Nick Sphear, e.
 28193, Louis Novak, e. 28194.
 Slovenec in Hrvat, št. 291. Izobčeni:
 Henry Hoffner, e. 28292, Stevo Kube-
 kevič, e. 24182, Valerija Rudowicz, e.
 24187, Pavao Banović, e. 28310, Feliks
 Zannik, e. 18860, Vincent Rudowicz, e.
 24188, Mihael Horvat, e. 24632, John
 Borsouk, e. 25762, Rudolph Zevnik, e.
 25236, Frank Jenko, e. 24189, Andrej
 Simola, e. 24658, Mary Jenko, e. 24448.
 Avellski Vrh, št. 292. Izobčeni:
 Fra. Ivanovič, e. 24398, Terezija Vid-
 mar, e. 24451.
 Nova Demovina, št. 295. Izobčeni:
 Mike Zonta, e. 280685.
 Studenček, št. 298. Izobčeni: John
 Pavela, e. 27152, Daniel Vuković, e.
 27151. Novo pristopili: Frank Mayrin,
 e. 28195.
 Ravnska Dolina, št. 301. Novo pristopili:
 Vincenc Sum, e. 28196.
 Naprej, št. 307. Izobčeni: Miklas Ja-
 novsky, e. 25774, Frank Ostavsky, e.
 27928.
 Postojna, št. 308. Izobčeni: Anton
 Lukane, e. 21869.
 Vpavski Naj. št. 312. Izobčeni:
 Louis Koljot, e. 253275, Leo Stovanja,
 e. 17982, John Kastele, e. 18112, Fany
 Odlazek, e. 28212, Anton Hočevar, e.
 23296. Novo pristopili: Tony Tomšič,
 e. 28197, Frank Pashing, e. 28198, John
 Tomšič, e. 28199.
 Briljen, št. 318. Novo pristopili: Val.
 Kralj, e. 28200, George Ivančič, cert.
 28201.
 Ruhl, št. 314. Izobčeni: Joseph Gre-
 gorič, e. 26238. Novo pristopili: Frank
 Desovich, e. 28202, Lucy Anich, cert.
 28203, Paul Vukelič, e. 28204, Mike
 Vukelič, e. 28205, Paul Klarich cert.
 28206.
 Canton, št. 315. Izobčeni: Anton Sto-
 par, e. 28215. Novo pristopili: Andrej
 Kralj, e. 28207, Jura Zabič, e. 28208.
 Los Svoboda, št. 318. Novo pristopili:
 Anton Kraker, e. 28209.
 Zbudi se Slovan, št. 319. Novo pri-
 stopili: Andrej Frla, e. 28210.
 Jan Hus, št. 321. Novo pristopili:
 Stefan Novakovič, e. 28211.
 Vila Velebita, št. 323. Novo pristopili:
 Mile Osogovič, e. 28216, Frank
 Ojzovak, e. 28218, Sam Tarra, e. 28214,
 Ivan Pavlovič, e. 28215, Anna Wuko-
 vit, e. 28216, Ivan Dilara, e. 28217.
 Zarya Svoboda, št. 325. Novo pristopili:
 Stevo Andolšek, e. 28218.
 Slovenski Rudar, št. 328. Novo pristopili:
 Jakob Cerin, e. 28219.
 Large, št. 329. Novo pristopili: Frank
 Kranjčević, e. 28220.
 Napredni Slovan, št. 336. Izobčeni:
 Peter Skender, e. 27450, Gbe. Masurič,
 e. 27464, Paul Sulich, e. 28018, Mile
 Bogdanović, e. 27453, Katarina Gol-
 ovič, e. 27451, Angela Martinovič, cert.
 28019.
 Novo društvo: Bratje Ljubzena, št.
 140, v Wayne, Pa. Pristopili so: Frank
 Repovič, e. 28221, Frances Podbevšek,
 e. 28222, Matt Drah, e. 28223, Angela
 Drah, e. 28224, Johana Levy, e. 28225.
 Novo društvo: Slovenski Vrtar, št.
 341, v Orient, Ill. Pristopili so: Anton
 Lulek, e. 28226, Joseph Orlak, e. 28227,
 August Wülich, e. 28228, Anna Lenič,
 e. 28229, Leo Brus, e. 28230, Jornej Mi-
 hevc, e. 28231, Matt Cesnovar, e. 28232.

VABILO NA PLESNO VESELICO
 katero priredi
 Društvo "Slovenija" št. 41 S. N. P. J.
 dne 31. decembra 1917
 V PLEASANT VALLEY, PA.
 Začetek ob 8 uri večer.
 Tem potem se vlijudno vabi vse rojake iz okolice kakor tudi
 van sosedna društva, da se te veselice polno številno vdeležo. Za
 izvrstno godbo, kakor tudi za dober prigrizek in pijačo preskr-
 bi odbor.
 Vstopnina za moške \$1.00 — — — Dame vstopnine proste.
 Torej na evidenca na starega leta večer
VARI ODOBOR.

VABILO NA PLESNO VESELICO
 pevskega društva "Ilirija", ki se vrši
 dne 29. Dec. 1917 v dvorani "Po-
 stojnska Jama" v Canonsburg, Pa.
 Ker je to prva veselica gori omenjenega društva, vabi se najljub-
 nejše vse občinstvo in sosedbine, kakor tudi iz vse bližnje okolice, da se
 iste mnogostevilno vdeležo. Pevski bodoje nastopili a par izvrstni pesmi
 in domača godba bode igrala izvrstno poskočnice. Za suha grla in prazno
 želodec bode skrbel v ta izvoljeni odbor.
 Val na veselico ta dan!
ODBOR.

VABILO NA PREDPUSTNO VESELICO
 katero priredi
 društvo št. 100, S. S. P. Z. v Pullman-u, Illinois
 v pondeljek dne 31. decembra
 v g. John Stanik dvorani, 308-7 E. 115. ceste,
 KENSINGTON, ILL.
 PRIČETEK OB 4 URI POPOLDNE.
 Vstopnina za posameznike 25c, dama v spremstvu proste vstop-
 nino. Korporativna društva vstopnino proste.

Na starega leta večer
 prirede skupna lokalna društva
ZADAVNO VESELICO
 V SLOV. NARODNEM DOMU, V LA SALLE, ILL.

Točno ob pol osmi uri zvečer vprizori pevsko-dram-
 tično društvo "SOČA" Dr. Tausarjevo žaljivo enodejansko
"Charlijeva ženitev"
 Vstopnina k igri, plesu in sabavi je samo 50 centov
 za družino in za gospodične brez spremstva "extra
 ladies" 25c.

NAZNANILO.
 Novo ustanovljena Slovenska
 unjarna v Clevelandsu, Ohio,
 kupuje raznovrstne kose po
 primerni ceni. Oddaljeni naj
 nam pišejo na spodnji naslov.
 Se uljudno priporočamo
**THE NOTTINGHAM HIDE
 & LEATHER CO.,**
 19112 Shanon av., Cleveland, O.

PIERSKI & SON V LA SALLE, ILL.,
 naznanja cenjenemu občinstvu, da je sedaj trgovina inkorporirana, ter se bode od 1. januarja 1918 pod istim vodstvom imenovala
PIERSKI CLOTHING CO.
 Najtopleje se zahvalujemo vsem s katerimi smo imeli čast kupčevati, zagotavljamo, da bodedo v bodoče
 še točneje in boljše postregli ter se priporočamo za nadaljno naklonjenost.
VSEM ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO! :: :: :: PIERSKI & SON CO.

PAIN-EXPELLER

Je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro dobro sredstvo z isto močjo tudi dobiti. Nikar se dajte premotiti z nizjo ceno ničvrednih posredov.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavijku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Lozol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobili v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je korigirana kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Delo za premogarje. Koks vleči. Navadne delavce.

Premogarji zaslužijo dnevno — 6 do 8 dolarjev. Vleči koks iz peči zaslužijo dnevno — 4 dolarje. Navadni delavci zaslužijo dnevno \$3.25 do \$3.50. — 8 urno delo. Uprajte takoj v sledečih krajih: Latrobe, Mt. Pleasant, Connellsville, Uniontown, Pa. — Vsi ti prostori so blizu Masontown in Fairchance, Pa.

H. C. FRICK COKE CO., SCOTSDALE, PA.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice in dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Potrebujemo premogarje.

Saylor Coal Company, Carney, Iowa, blizu glavnega mesta Des Moines, Iowa.

Naši delavci zaslužijo od \$80.00 do \$140 na dva tedna. Imamo vedno dovolj vozov za premog na razpolago.

Mesto Carney, Iowa, je oddaljeno le 20 minut vožnje po železnici od velikega mesta Des Moines s 110,000 prebivalci.

Vzemite Port Dodge, Des Moines Southern R. R. železnico iz des Moines do Carney, Iowa.

Dobra stanovanja se dobe v najem po zmerno nizki ceni, po \$2.00 od sobe za samce.

Pridite osebno in se zglasite pri superintendentu rova, ali pa pišite na naslov:

SAYLOR COAL COMPANY, CARNEY, IOWA.

J. S. JABLONSKI, Fotograf

6122 St. Clair Ave. and 2303 Professor Ave.
CLEVELAND :: :: OHIO

"HRENOLA"

NAJNOVEJŠE VRSTE

GRAMOFONI

ki jih izdeluje edina slovenska tvrdka

FR. HREN & CO.

14 W. Kinzie St., 352 N. State St.
Chicago, Ill.

Naši gramofoni igrajo vse rekorde.

Pišite po slovenski cenik.

Iščemo zastopnike.

KLOBUKI Najnovejše mode,

črne, sivi, modri, rujavi in zeleni

\$2.00 \$2.50 \$3.00 \$3.50 \$4.00

Baržunasti klobuki (žametavi) 4.50
črni, rujavi in zeleni.....

Belaj & Močnik

Trgovina z moško opravo in krojačnica.

6208 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.

Kape iz kožnoveine, fino izdelane

Flanelaste srajce	\$2.00
sive, rujave, in modre (navy blue)	\$2.50
75c, \$1.00, \$1.25	\$3.00
\$1.50 \$1.75	\$3.50
\$2.00 \$2.50	\$4.00
	\$4.50
	\$5.00
	\$6.00
	\$7.00

Pošiljamo v vse države v Ameriki poštne prosto.

Piše Gregor Korobač pl. Gajzla.

"Vi oblaki ga rosite ali zemlja naj ga dá," molila je vboja slovenska para in končno: "prišle so kamele iz jutrove dežele" in med temi kamelami nov odrešnik slovenskega naroda. V svoje telege je vpregel Jehovo in vse vplivneje nebeščane in zdaj mora iti, če bodo zemljani le pridno mazali z zlato mastjo. Samo to ne vem, kako se bosta s kajzerjem pogledala, ker slednji vedno trdi, da je bog pri njem v "tabrh".

Jaz, radoveden kakor sem, sem hotel na vsak način videti tega najnovejšega odrešenika slovenskega naroda, ki nosi čez teden sicer pomenljivo, toda popolnoma nepoetično ime: mojster Skaza. Friel sem torej v New York, kjer sem dolgo časa brez uspeha iskal dvor novopečenega odrešenika. Ravno sem vstopil k Revnemu Lazarju, da mu potožim svojo notranjo revščino, praznoto in puščobo, ko me potrkpa po rami Ongav Nace. "Ježešta, Gajzla, kaj pa ti tukaj ongaviš?" se fant zavzame. "Odrešenika iščem," odvrnem jaz; "slišali smo o njegovi zvezdi tam na osrednjem zapadu in zdaj sem ga prišel gledat. Daj no, pokaži mi kod se gre k njemu!" "All right!" pravi prijatelj in se napoti z menoj. Ko sva bila že precej izven mesta, zagledam na nekem praznem zelenju tulečega derviša, ki je plesal okoli malega kupčka zemlje, pa tulil in zavijal kot regiment Apačev, ki so izkopali bojno sekuro. Kadar je vihar svetega navdušenja nekoliko ponehal, bilo je čuti nekaj kot nekake litanije. Jaz sem vjel samo te besede: Slovenski republikani — norei — spurlos versenkt — norei —

"Vidiš," mi pravi prijatelj, "to je novopečeni odrešnik slovenskega naroda, o čigar zvezdi ste slišali. Danes je silno dobre volje, ker ga je nek saljivec potegnil, ki da je organizacija, ki dela na to, da se Slovenci v stari domovini rešijo cesarskih in kraljevih krepiljev in se združijo v republiko, da je torej ta organizacija, poznana pod imenom S. R. Z., mirno v gospodu zaspala in da so jo pokopali pod tisto-le krtno. V resnici pa je sosedov maček večeraj tam nekaj pokopal. Mojster Skaza so se dali lepo potegniti in zdaj na grobu "bilje godrnjajo" in to zastoj!" "Ampak, pri vseh kočnab obrekljivih in deaucejanskih nucev in dervišev," pravim jaz, "zakaj pa ima ta novi odrešnik toliko norev in litanijah in zakaj tako liberalno razmetava z norei?" "Ej, to je lahko uganiti, odvrne fant, 'derviš je pač sam sebe videl v ogledalu in zdaj te figure ne more pozabiti!'"

Vrnivši se v Chicago sem brez nataknil svoj praznični obraz in hitel obiskovat moje znanee in prijatelje. Predbožično solnce se je boječe prismejalo izza oblakov in z njim sem sem se smejal jaz prav do skrajnih mej, katero tvorijo bujna, pumpanerdeča ušesa. Pozdravljal sem na vse kraje in se odkrival, da se mi je od mirza privrnilo še tistih par jesenskih las, ki samotarijo na beladi. Resnim možakom sem pravil, kako dobri delavci in izurjeni trgovci ali obrtniki da so, fante sem blagroval, ker "se vedno tepejo dekleta za nje", materam sem hvallil pridne in lepe otroke, devojkam pa sem šepetal, da:

Tak' so sladke, tak' so mile kot bi rože dihale; krasne, kakor da b' se bile, v rajski rosi kopale.

O drugem pesniku pa sem rekel, da se je motil, ko je trdil, da "na dnu njih oči tristo hudčikov spi"; kajti v njih očeh v resnici le angeljski ringa-raja plešejo! Veste, bližaj se je Božič in hotel sem se na ta način vsestransko prikupiti, upajoč, da se bodo potem tudi božična darila name vsipala od vseh strant. Namazal sem koleasa mojega luftšifa, da ne bi preveč škripala, ko bo treba dragocena božična darila domov voziti. Pa sem se strahovito vrezal. Natančneje zgodovine božičnega jutra ne bom pripovedoval, ker je preveč žalostna. Povem le toliko, da so moji upi prinesli komaj en procent obresti in to v času, ko celo Liberty-bondi nosijo štiridesotne obresti!

Med došlimi voščilnimi karticami priromalo je tudi drobno belo pisemce, ki sicer ni vseobalno nobenih "home made" voščil, ampak prijazen tiskan verz sentimentalnega okusa. (Odkod je bilo, to ni vaša business.) Pogled na lično pisemce z ljubko višnjevo znamko, ki se na snežnobelem polju tako lepo poda in na umetniško izdelano kartico samo, me je pogrel kot požirek dobre rakije in kar pri belem dnevu sem se zatopil v rožnate sanje. Ampak ne dolgo. Pogled mi je nenadoma obvisel na vrhnjem robu pisemca, kjer je stalo črno na belem: "Food will win the war..." Vsa poezija je šla k vragu, kot bi neroden farmer zvrnil vrečo krompirja na gredo duhtečih belih lilij. Slavna poštna uprava pa res nima nobenega smisla za poezijo in prav nič ne vpoštevta srečnih čutil starega pečlerja. Sherman was right.!

Prebivalci slavne Ravbarkomande srednjega zapada so vse drugačni ptiči za zbiranje božičnih "prezentov", kot pa mi sentimentalni, navadni zemljani. Ti gredo kar sami okrog pa kolektajo. Najraje se oglašajo na bankah čikaške okolice, tam v kratkih, pa jedrnatih besedah povedo, da so prišli po Christmas present, če treba, podkrepijo svojo željo z okroglimi svinčenimi argumenti in uspeh je sijajen: po deset do dvajset tisočakov jim gospodje bankirji namečejo v nogavico.

Trinerjev zdravstveni koledar.

Bolj krasen kot še kedaj prej je novi Trinerjev stenski koledar za leto 1918. Veličastna slika Boginje zdravja, s zeliščnimi znamenji Trinerjevih zdravil v svojem naročju tvori središče, pet zgodovinskih slik ilustrira evolucijo zdravil in dve sliki kažejo moderno opremo Trinerjevega kemičnega Laboratorija. Pošljite 10c za pokritje poštne stroškov. Jos. Triner, izdelovalec Trinerjevega ameriškega zdravilno grenkega vina in drugih zdravil. Jos. Triner, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

PREMOGARJE POTREBUJEMO NANT-Y-GLO COAL MINING CO., NANT-Y-GLO, PA.

Pri nas se dela VSAK dan skozi celo leto, mi imamo vedno toliko voz, kolikor jih morejo premogarji naložiti.

Mi imamo sedaj 40 novih hiš in gradimo še 36 novih. Nant-y-Glo je lepo malo mestce s 4,000 prebivalci. Eno uro vožnje s poulično železnico iz Johnstowna, Pa., pol ure vožnje iz Ebensburga, kjer je tudi glavno mesto okraja. Šole, cerkve, zabavišča, prodajalne, poulična železnica iz Pennsylvania ali Cambria in Indiana R. R. železnica, vozi skozi mesto. Naši stalni delavci zaslužijo od \$80.00 do \$140.00 na dva tedna. Pridite iz Johnstowna s karo ali pa z železnico. Oglasite se osebno pri superintendentu rova ali pa pišite za pojasnila na:

John W. Harrison, Superintendent, Nant-y-Glo, Pa.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno na 36 straneh in velja za vse leto \$2.

Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.

M. WEINZIEBL
Zlatnina in splošna trgovina. Zastopnik za Ford in Metz Automobile.
ELY, MINN.

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOC DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000. Vi ne morste boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preds. Em. Beranek, podpreds.
Adof J. Krasa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave., vogal Loomis ulice, CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črna dneve." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.

Vsak Slovok mora paziti in hraniti, ke le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko čeni kot izmetljivi kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Zrno do zrna pogača: kamen za kamen palača". Najbolje je početi ali brea početka ali nikdar aldenar. Zatorej pridnite vlagati vaš denar le danes, ampak pazite, da ga nalogate v gotovo in varno banko. Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar za hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošiljamo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v zajem varne hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v staro domovino po vokal.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloga in prebitok znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdka

Zastave, regalice, snanke, kape, pečete, in vse potrebščine za druž. in jed.

Dalo prve vrste. Cene nizke. Slovenske conike pošiljamo zastoj.

F. KERZE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2144-42-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovca. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

FRANK STONICH

brat tistarjev Jacoba in Johna Stonicha, se pripravoda cenjenim rožkom izrom Amerike.

Kadar potrebujete ali kupujete slatinno s. pr. ure, verifike, prtane, broške itd., se obrnite name, ker bodele dobili blago prve vrste.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam snake, prtane, priveske, broške raznih jednot in svec.

FRANK STONICH

7 W. Madison St., Savings Bank Bldg., Rm. 608, CHICAGO, ILL.

ST. CLAIR AV. JEWELRY

JOSEPH MARINCIC, lastnik.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska trgovina s zlati, slatinno, brilantni, Columbia gramofonske plošče različnih zenikov, sprejemam v popravilo ure, slatinno gramofone vas kar se tiče te stroke, dele jamžim. Kadar selite kupiti oro, slatinno ali gramofon uprskajte mene za ceno, stane vas samo 5c po polti, pripravite si ston dolarje. Ne pozabite govoriti "svoj k svojim". Se pripravdam. **JOSEPH MARINCIC, sliatav, 5805 St. Clair Ave.**

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenemu občinstvu v Clevelandu in okolici, da sem preselil mojo trgovino v nove moderno vrejene prostore na 6217 St. Clair Ave.

Priporočam se cenjenim odjemalcem ter občinstvu sploh za nakup moške in deške oprave.

Popolna zaloga moške oprave za delo in praznik. Moderna krojačnica. Točna postrežba, delo jamčeno, cene zmerno.

Priporočam se

JOHN GORNIK,
6217 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio